

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Slovenski narodni kongres se bo vršil v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, Ohio, v soboto 5. in v nedeljo 6. decembra. Kot nam poroča proviziorni odbor za sklicanje kongresa, je dosedaj prijavljenih že okrog 400 delegatov iz vseh delov Zedinjenih držav, kjer so slovenske naselbine. Zastopane bodo slovenske podporne organizacije, slovenske župnije ter najrazličnejše gospodarske in kulturne organizacije. Kongres bošta pozdravila zastopnik Ura-da vojnih informacij v Washingtonu in clevelandski župan Frank J. Lausche. Prvi dan bo pristvoval kongresu tudi naš pisatelj Louis Adamič.

V Chicago, Ill., se bo v nedeljo 6. decembra vršila domača zabava tamkajšnjega društva št. 170 ABZ. Zabava se bo vršila v Golenkovih prostorih na 2246 Blue Island Ave. in se bo pričela ob dveh popoldne.

Skupno veselje v korist Ruskega odposilnega sklada priredijo slovenska podporná društva v Meadowlandsu, Pa., v soboto 5. decembra. Prostor prireditve: Bear's Hall.

Božično veselje z obdarovanjem otrok priredita skupno društvo št. 155 ABZ in društvo št. 333 SNPJ v Blaine, Ohio, v soboto 26. decembra. Pričetek veselice je določen za drugo uro popoldne.

V Exportu, Pa., se bo v soboto 26. decembra vršila veselica v korist slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora. Prostor prireditve: Mantetova dvorana.

V Hibbingu, Minn., je dne 20. novembra umrl Peter Šterk, star 75 let, član in soustanovitelj tamkajšnjega društva št. 64 ABZ in član društva št. 40 KSKJ. Zapušča soprogo, sina in štiri hčere. Rojen je bil v Starem trgu pri Črnomlju v Beli Krajini.

Društvo št. 88 ABZ v Roundupu, Mont., je pretekli mesec v razdobju dveh dni izgubilo dve članici. Dne 16. novembra je umrla Apolonija Košak, stara 57 let. Zapušča soprogo, sina in dve omoženi hčeri. Rojena je bila v Rečici v Savinjski dolini na Spodnjem Stajerskem in je prišla v Ameriko leta 1905.

Dne 18. novembra pa je umrla Louise Presheren, stara 60 let, tudi članica gori omenjenega društva. Zapušča sina in štiri omoženi hčere. Njen soprog je umrl že leta 1928. Pokopnica je bila rojena v Goriči vasi pri Ribnici in je prišla v Ameriko leta 1903.

V Evelethu, Minn., je umrla Mary Horvat, stara 81 let, članica društva št. 25 ABZ. Zapušča dva sina. Rojena je bila v Sodražici v Sloveniji.

Uredništvo Nove Dobe je pretekli teden posetil Mr. Jerry Kropivšek iz Betlehema, Pa. Z urednikom sta se bila zadnjič videla pred kakimi 30 leti v Red Lodge, Montana.

Slovenska pesem v teh časih svobodno odmeva edino še v Ameriki. Tu jo ob raznih prilikah prepevajo slovenski priseljenci, ker jih spominja njihovih rodni krajev in lepih mladosti.

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

AFRIKA IN PACIFIK

Ameriške in britiške čete so se v pričetku tega tedna že približale važni postojanki nacifašistov, Tunis, na strelsko razdaljo topov, in so pretrgale železniško zvezo med mesti Tunis in Bizerte. Zavezniški letalci skoro brez prestanka bombardirajo omenjeni mesti, poleg tega pa tudi strateško važne točke v Libiji in v Siciliji. Vse kaže, da je to predpriprava za veliko zavezniško ofenzivo, ki naj dokončno pometa Nemce in Italijane iz Afrike. Šele ko bo Afrika očiščena nacifašistične golazni, bodo mogli zavezniški računati na vpad v južno Evropo.

V južnem Pacifiku zadnje čase ni bilo večjih bojov, toda dovolj manjših aktivnosti na različnih krajih. Američani na Salomonovih otokih imajo pogoste spopade z Japonci in na New Guineji ameriške in avstralske čete še vedno oblegajo obkroženo skupino Japoncev. Ameriške podmornice in ameriška letala so v neprestani akciji na širnem Pacifiku.

RUSKA OFENZIVA

Ruska ofenziva, ki je vzplam-tela na raznih točkah dolge ruske fronte, se ugodno razvija. Rusi so dosegli velike uspehe v splošnem okrožju Stalingrada, kjer so pobili ali ujeli okrog 120.000 Nemcev in zaplenili ogromne količine orožja in drugega vojnega materiala. Poročila se tudi, da so tam obkrožili nemško armado, broječo kakih 300.000 mož. Višje proti severozapadu, v splošnem okrožju Rževa in Moskve, se uspešno razvija druga ruska ofenziva.

RESENA CAST

Francoski mornarji v Toulonu so pretekli teden rešili čast ponižane Francije s tem, da so tako rekoč pred nosom Hitlerja potopili vso ali skoro vso francosko vojno mornarico, ki je bila zasedrana v pristanišču omenjenega mesta. Potopljenih je bilo nad 60 bojnih ladij različnih tipov, katere je Hitler upal zaseči. Ko so nedavno ameriške in britiške čete zasedle večji del francoske severne Afrike, je Hitler okupiral tako zvano neokupirano Francijo, ki je do takrat imela neke vrste samovlado pod poveljstvom starega maršala Petaina. Mesto Toulon, kjer je bila francoska mornariška baza, je takrat še ostalo "svobodno", toda 27. novembra so nemške čete navalile tudi na to mesto, z namenom, da zasežejo tam zasedrano francosko bojno brodogradnjo, ki bi ga Nemci prav zdaj tako nujno potrebovali na Sredozemskem morju. Pa so jim ga Francozi pred nosom potopili.

ODMEV TOLONA

Posledica junaškega čina francoskih mornarjev v Toulonu bo najbrže, da se bodo zaveznikom pridružile številne francoske bojne ladje, ki so bile dosedaj nevtalirizirane izven Francije. Te francoske bojne ladje so zasedrane v Aleksandriji, v Gibraltaru, v Alžirju, v Moroku in ob otoku Martinique.

VELIKA NESREČA

Na večer 28. novembra je v zabavišču Coconut Grove v Bostonu nenadoma izbruhnil ogenj, v katerem je izgubilo življenje 476 oseb. Nadaljnih 177

NE VSEGA POVEDATI

Vlada v Washingtonu ima svoj cenzurni urad, kateremu načeljuje Mr. Byron Price, po poklicu časniki. Njemu, ki se je dolga leta udeleževal v časnikiškem delu, so znane težkosti časnikiarjev z ozirom na pričevanje novic: so li novice resnične, pokvarjene ali izmišljene. Zaveda se tudi, da čitatelji ameriških listov želijo dobiti novice hitro in kolikor mogoče popolne. Tej zahtevi pa se v vojnih časih ne more vselej ustrezati. Vzrok je enostaven: na novice, ki bi mogle sovražniku koristiti, mora tudi domače prebivalstvo čakati toliko časa, da kadar jih izve, se tudi sovražnik ne more okoristiti z njimi. Cenzurni urad torej od časa do časa pošilja uredništvom listov in radijskim postajam splošna navodila, po katerih se naj ravna, da ne izdajo sovražniku ničesar, kar bi mu moglo koristiti. Časnikiarji so naprošeni, da na podlagi teh splošnih navodil rabijo svojo lastno razsodnost, kaj je ob gotovem času sposobno za v javnost in kaj ne; naprošeni so, da so sami svoji cenzorji. In izredno razveseljivo dejstvo je, da je ta prostovoljna cenzura skoro stoprocentno uspešna.

Novice vojaškega značaja, posebnost glede vojnih operacij, prejemajo časniki in radijske postaje iz vladnih virov. Včasih so take novice popolnoma ali deloma zadržane toliko časa, da sovražnik ne more kovati nikakih koristi zase, če jih izve. So pa druge novice, katere so morda mnogim časnikiarjem osebno znane, pa jih prostovoljno pridržijo zase. Na primer gibanje in prevoz velikih vojaških edinic, njihova označba, njihova oprema itd. Agenti sovražnih držav bi radi izvedeli za take podrobnosti, iz katerih bi mogli sklepati, kje se pripravljajo udar in s kako močjo.

Izredno važno je tudi, da sovražnik kar najmanj izve o gibanju naše plovbe, bodisi vojnih ali transportnih ladij. Če sovražniku povemo, kje so naše ladje, mi s tem povemo, kje jih more napasti. Ako mi pove-mo, s čim so ladje natovorene, bo skušal napasti tiste ladje, katerih potop bi nam največ škodoval. Sovražniku bi bila dobrodošla tudi poročila o novih morskih potih, o moči konvoj-jev, ki transporte spremljajo, kako in odkod prihajajo razne surovine v naša pristanišča itd. Važno je dostikrat tudi, da so zadržana poročila o škodi, ki so jo napravili sovražni letalci ali sovražne podmornice na naših ladjah. Letalec dostikrat ne ve, če njegov torpedo ladjo potopil ali ne, in dostikrat ne ve o uspehu napada poveljnik sovražne podmornice. Nepopolna poročila dajo sovražniku le nejasno sliko, ki mu dostikrat ne more nič koristiti.

Letalstvo je velika sila v sedanjih vojni, zato bi bilo skrajno nespametno seznanjati sovražnika o številu, gibanju in raznih posebnostih naših bojnih ladij. Tipi letal se tudi neprestano menjajo in izboljšujejo in mi hočemo, da sovražnik te izboljšave naših letal občuti šele na lastni koži, ne da bi vedel zanje že v naprej in se pripravil nanje. Slike letal, ki jih priob-čajo listi in revije, kažejo le letala, ki so bila splošni javnosti znana že pred 7. decem-brom 1941, ali pa taka, ki so

SREČA SE OBRČA

Slovenski pregovor pravi, da sreča je opoteča, in skoro vsi narodi imajo pregovore, ki označujejo srečo za zelo nezanesljivo in vihravo delo. Kljub temu pa vsi ljubimo srečo, kadar se nam smeje ali kadar osleka-že našim sovražnikom. V tej vojni vse do zadnjih časov sreča ni bila izrazito na naši strani, na strani Amerike in njenih zaveznikov, na strani demokra-cije. Lahko bi bilo še slabše, to-da posebno dobro nam ni šlo. V negativnem smislu smo lahko šteli za srečo, da sovražnik ni dosegel Amerike, da nas ni po-razil na Pacifiku, da ni zavzel Anglije, da ni uničil ruske ar-made in da se je naša odporna sila dovolj in v veliko bržino razvijala. V ostalem pa je naci-fašizem beležil uspeh za uspehom.

Zadnje čase pa se zdi, da nam je pričela sreča kazati prijaznejši obraz. Na Pacifiku smo iz-vojevali nekaj pomenljivih zmag in postajamo z vsakim dnem močnejši. Rusi so ustavi-li Nemce ob Volgi in prešli v ofenzivo, ki ima že mnogo za-pokazati in ki obeta nadaljne uspehe. Velika ameriška in an-gleška armada se je izkrcala v severni Afriki, s primeroma malimi žrtvami zavzela obsežno ozemlje in z diplomacijo pridobi-la za zavezniško stran skoraj vso ostalo francosko Afriko s strateško izredno važnim pri-staniščem Dakarjem vred.

Hitlerju pa vsaj za enkrat sreča ne kaže posebnost prijaz-nega obraza. Njegovi vojniki zmružejo že drugo zimo na dva tisoč milj dolgi ruski fronti in ruski medved jih mrcvari z ne-zmanjšano odločnostjo. Prepoteb-nih in silno zaželenih olj-nih vrelcev Hitler ni dosegel ni-ti na Bližnjem Vzhodu niti v Rusiji. Sredozemlje prehaja bolj in bolj pod kontrolo zavez-nikov in nevarnost zavezniške ofenzive v južni Evropi stopa bolj in bolj v ospredje. Nemška obrambna črta, ki je izpostavljena napadom, se raztega od španske meje do najsevernejše točke Norveške, to je dva tisoč milj; od tam do Kavkaza je na-daljnih dva tisoč milj, in od tam nazaj do Španije je spet dva tisoč milj. To ni malenkost-niti za ogromni nemški vojni stroj. K temu je treba prišteti, da ima Hitler skoro same so-voznike v vseh zasedenih deže-lah in milijone tihih sovražni-kov v Italiji, Rumuniji, Bolgar-ski in celo v sami Nemčiji.

Seveda bi bilo nespametno iz-tega sklepati, da bo Nemčija v bližnji bodočnosti poražena. Vojna utegne trajati še dolgo. Vsekakor se zdi, da je začela sreča kazati prijaznejši obraz nam kot Hitlerju. In upati smemo, da se bo v doledni bo-dočnosti tudi z ozirom na Hit-lerja in Mussolinija uresničil ameriški pregovor, ki pravi, da vsak pes ima svoj dan.

ČESTITKA

Admiral Ernest J. King, po-veljnik ameriške vojne mornari-ce, je ob priliki proslave 25-let-nice sovjetske vlade poslal ad-miralu I. S. Izakovu, načelniku ruskega mornariškega general-nega štaba, sledečo brzojavko: "Ob 25-letnici ustanovitve vaše dežele vam v imenu častnikov in moštva vojne mornarice Zedi-njenih držav pošiljam pozdrave in čestitke. Čini ruskih vojni-h sil v sedanjih vojni so vzbudili občudovanje vseh. Z najboljšimi željami za vaš nadaljni uspeh in

BOŽIČNA POŠTA

Poštni department Zedinjenih držav vsako leto v predbožični sezoni apelira na prebivalstvo, da naj ne odlašajo z odposiljanjem božičnih daril in voščil do zad-njih dni pred božičem. Silno pomnoženo število poštinih pošiljk v predbožičnem času po-meni silno pomnoženo delo za poštne osebe. V normalnih ča-sih se temu deloma odpomore z uposlavitvijo začasnih pomožnih moči in z nadurnim delom, toda poznim odposiljalcem božičnih daril in voščil se niti s tem ne more povsem ustreči in nekaj božične pošte se kljub temu za-kasni.

Letos pričakuje poštni depart-ment veliko večji promet kot običajno, dasi ga ne priporoča, ampak se ga boji. Vsled vojnih razmer je nenavadno veliko šte-vilo družinskih članov razdruže-nih. Na splošno ima prebival-stvo več denarja za nakup božič-nih daril, ki bodo odposlana po pošti. Razmere so take, da so si tudi povprečni prijatelji nekako bližji kot v normalnih časih. To pomeni, da bo predbožični poštni promet večji kot običajno. Na drugi strani je število iz-vežbanih poštinih uslužbencev manjše kot v drugih letih. Tiso-če izvežbanih poštinih uslužben-cev služi v vojnih silah Zedinje-nih držav in novih stalnih ali začasnih uslužbencev ni tako lahko dobiti kot v normalnih ča-sih. Vzroki za to so nam vsem znani. Na kratko povedano: poštni department bo moral le-tos izhajati z manjšim številom izvežbanih in tudi z manjšim številom začasnih nastavljenih poštinih uslužbencev kot druga leta, in to pri povečanem pro-metu.

Priporočila poštne depart-menta, da letos odposljemo predbožične pošiljke bolj zgo-daj kot druga leta, temeljijo na izrednih vojnih razmerah. Upo-števajmo ta navodila in pripo-ročila, ker s tem bo ustrezneje na vse strani. Darila in voščila bodo dospela pravočasno na do-ločena mesta in delo poštne uprave bo olajšano, ker bo raz-deljeno na daljše razdobje. Na zavitke z božičnimi darili je do-dolžno napisati pripombo "Not to be opened before Christmas." Glede običajnih božičnih voščil pa je končno vse eno, če jih na-slovljenci dobijo dva dni ali dva tedna pred božičem. Prejemniki bodo upoštevali našo dobro vo-ljo in naše patriotično sodelo-vanje z zvezno vlado.

Razume se, da v letošnji pred-božični sezoni ne bomo pozabili naših sorodnikov, prijateljev in znancev v vojaški službi. Od-daljeni so svojih dragih in se ne bodo mogli otrestiti domotožja, posebno, če se jih njihovi so-rodniki in prijatelji ne bodo spomnili niti s pismenim voščil-om. Vojakom in inozemstvu je zdaj že večinoma prepozno po-slati darila, da bi jih dobili pred božičem, toda voščilne kar-tice jim še vedno lahko pošlje-mo. Veseli jih bodo, četudi jih dobijo po božiču. Toda milijone vojakov v taboriščih v Zedinje-nih državah bodo še lahko pra-vočasno dosegle naše božične pošiljke, če jih odposljemo pra-vočasno. Toda tudi s temi po-šiljkami ne odlašajmo do zad-njega tedna pred božičem. Pom-nimo, da so v teh časih železni-ce in druga prometna sredstva preobložena s tovari, ki so va-žni v našem vojnem naporu in

(Dalje na 4. strani)

POD NEMŠKO IN LAŠKO OKUPACIJO

Vojno sodišče, odsek v Ljub-ljani, je obsodilo na dosmrtno ječo sledeče Slovence: Antona Sušteršiča iz Turjaka; Josipa Junca iz Laz; Cirila Škrlja iz Turjaka; Matijo Škrlja iz Tur-jaka; Tjašo Pustoslemšek, di-jakinjo iz Ljubljane.

V Selcih pri Škofji Loki so pokopali župana Franca Bene-dika, široko znanega žagarja in mlinarja, ki ga je podrla kro-gla slovenskega upornika. Ob grobu se je od pokojnika poslo-vil okrožni vodja nacijske, ki ga je hvalil kot vzornega krajev-nega vodjo nacistov.

Vsem Ljubljancem znana Zvezda je bila izpremenjena v zelenjadni vrt in je bila letos spomladi obsajena večinoma s krompirjem. Podžupan dr. Sal-vator Tranchida si je nedavno ogledal kopanje krompirja in je z zadovoljstvom poslušal poro-čilo vodstva mestne vrtnarije.

Umril je v starosti 67 let dr. Gregor Krek, priznan znanstvenik doma in v inozemstvu. Leta 1920 je bil imenovan za redne-ga profesorja rimskega in dr-žavlanskega prava na univerzi v Ljubljani. Ko je bila v Ljub-ljani ustanovljena akademija znanosti in umetnosti, je bil med prvimi imenovan za redne-ga člana in je prevzel tudi pose-ljvega generalnega tajnika. Bil je odlični skladatelj in je ob Prešernovi stoletnici uglasilil "Pod oknom" za bariton in kla-vir. Nekaj let je tudi urejeval "Nove akorde".

Moskovski radio je v prvi po-lovici novembra sporočil, da so jugoslovanski uporniki v okolici Čacka razpršili osovinski pehotni polk in pri tem ujeli ves polkov-ni štab. Istočasno je bilo poro-čeno, da so jugoslovanski gver-ilci prepodili Italijane iz neke njihove utrjene postojanke bli-žu Karlovca. V tem boju je bilo ubitih ali ranjenih 60 Italija-nov.

Meseca avgusta je vojno so-dišče v Ljubljani obsodilo na dosmrtno ječo sledečo sloven-ska dekleta: Nado Doljak, roje-no v Trebnjem in bivačo v Logatcu; Olgo Černe, rojeno v Šturju pri Ljubljani in biva-jočo v Logatcu; Antonijo Logar, bivačo v Logatcu; Rafaelo Pe-harček, rojeno v Postojni in bi-vajočo v Logatcu. Obtožene so bile, da so sodelovale z oborože-nimi krdeli gverilcev, katerih namen je nasilna izprememba političnega, gospodarskega in družabnega reda v državi. Dalje so bili od istega sodišča obsojeni na dosmrtno ječo: Ivan Trkman iz Podkrajca, Franc Ha-bjan iz Hotederšice in Ivan Su-hadolnik iz Dola pri Borovnici. Obtoženi so bili, da so sodelo-vali z oboroženimi krdeli gveril-cev.

Po poročilih iz Stockholma, ki so bila povzeta iz nemških časopisov, je v Nemčiji zdaj že nad 200.000 hrvatskih delavcev. Približno polovica tega števila je došla tja šele letos, ostali so bili pa tam zaposleni že lansko leto. "Deutsche Zeitung" in Kroatien" poroča, da je bil skle-pen med Nemčijo in hrvatskim poslaništvom v Berlinu dogovor glede ravnanja s hrvatskimi po-ljedelskimi delavci v Nemčiji.

(Dalje na 4. strani)

VSAK PO SVOJE

Prihodnji ponedeljek poteče eno leto od zahrbtnega japon-skega napada na Pearl Harbor. Dejanskemu napadu so hitro sledile vojne napovedi od Japon-ske, Nemčije in Italije. V nekaj urah smo bili oficijelno in v znat-ni meri tudi dejansko v vojni s tremi do zob oboroženimi drža-vami. Ameriški orjak se je zdrz-nil in si prišel vihati rokave. Slabo pripravljen je sprva moral prenesti marsikako skelečo klo-futo, ne da bi jo mogel pošte-no in z obrestmi vrniti. Pa se je obrnilo. V manj kot enem letu so se Japonci prepričali, da roka Strica Sama ni samo dol-ga, ampak tudi močna. Nemci so dobili zdrav respekt pred di-namično mladostno silo Jenki-jev, in Mussolinijeva Italija se trese v svojem škornju ter ji bo kmalu zmanjkalo obližev za njene vedno bolj krvaveče kur-je oči. Bojni krik ameriškega orla pa vedno močnejše stresa ozračje od Amerike do Azije in Avstralije na eno stran in do Afrike in Evrope na drugo.

Amerika je pokazala in bo še pokazala, da demokracija ljubi mir, toda, kadar je izzvana in napadena, pokaže svojo moč s presenetljivo brzino in odloč-nostjo. Kako desetletja speči vulkan, ki se hipoma razburi in vzplamti iz tisočih žrel.

Čudovito je, kako se je znal ameriški narod v teku enega kratkega leta prilagoditi radi-kalno izpremenjenim razmeram in številnim omejitvam, ki so jih prinesli vojni časi. Ni dvo-ma, da je bilo in je še marsikje mnogo težkoč v družinskih in finančnih zadevah in da so raz-ne omejitve za marsikoga ne-prijetne. Kljub temu je slišati le malo resnega pritoževanja. Pokazali smo, da nismo cemer-av otroci, za kar so nas smatrali po nekoč v inozemstvu. Seveda, povsod je nekaj profesionalnih "kikarjev," ki bi ne bili zado-vojni niti, če bi jim kdo na krožniku prinesel samo polno luno; "kikali" bi, kakaj ni pri-loženih nekaj zvezd za prikuho in boljšo prebavo.

Vsekakor, ako nečemo sami sebi lagati, moramo priznati, da se kljub vsem omejitvam še vedno valjamo v pravem izobi-lju in razkošju.

Sovražniki Rusije jo nepre-stano skušajo predstavljati sve-tu tako, kakršna je bila v prvih burnih letih po revoluciji, in prezirajo njen silni razvoj na skoro vseh poljih. To je zlob-no in krivično, prav tako zlobno, kot če bi današnja Ameriko predstavljali svetu tako, kakršna je bila pred dobrimi osem-desetimi leti, ko je v tej deželi še cvetela sužnost. Tisto grdo pego je odpravila šele civilna vojna, ki je trajala od leta 1861 do 1865. Današnja ameriška de-mokracija, dasi ni popolna, ka-kor ni nič popolnega na svetu, je naš ponos in vzor vsemu sve-tu, toda ni bila vedno taka. Vsaka dobra stvar potrebuje čas za svoj razvoj.

Tiskovine, ki jih je pustila be-žeča nemška armada v Libiji, so zagotavljale nemške vojake, da je napovedana ameriška invazi-ja Afrike čisto navadna ameri-ška rasa. Razvoj dogodkov pa je dokazal, da namišljena ameriška rasa ni bila rasa, ampak boje-vit ameriški orel.

(Dalje na 4. strani)

ZAPISNIK

Jugoslovenskega pomožnega odbora

(slovenske sekcije)

predkongresne seje skupnih odborov v Chicagu, Ill., dne 20. novembra 1942

Predsednik Cankar odpre sejo ob 10. dopoldne.

Navzoči so: Louis Adamič, Vincent Cankar, Josephine Erjavec, Leo Jurjevec, Anton Krapenc, Etbin Kristan, Ivan Molek, Zvonko Novak, Janko Rogelj, Rado Staut, Fred A. Vider, Frank J. Wedic, Joseph Zalar, Anton Zbaničnik, Louis Zelenikar, Jakob Zupan in Katka Zupančič.

Za zapisničarja je izvoljen Jacob Zupan.

Cankar prisrčno pozdravi zborovalce in nato orisuje dosedanje delo s pripravi za Slovenski narodni kongres. Glede prvotnega datuma je nastala neka ovira, tako da smo namenjavili kongres odložiti za en teden, kasneje se je pa zadeva izravnavala in kongres se bo vršil kot prvotno določeno, trajal bo pa dva dni mesto enega, in sicer v soboto in nedeljo, 5. in 6. decembra, v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu, Ohio. Ožji odbor — Cankar, Jurjevec, Krapenc in Zalar — je prišel z delom takoj po zadnji seji. Ker je bilo preveč dela, je naprosil Zvonka Novaka, ki se je velikodušno odzval in marljivo pomaga. Ker nimamo blagajne, mu seveda ni mogel obljubiti plače ali odškodnine, do katere je kajpada upravičen. Vse slovenske publikacije smo naprosili, da naše gibanje podpro. Vsi, ki so bili imenovani v referatne odbore, so bili pismeno povabljeni. V naših časopisih smo pisali članke in pozivali vse naše ustanove, da pošljejo zastopnike; poleg tega smo poslali še pisma poročila vsem, za katere smo mogli dobiti naslov. Odziv je bil zelo plemenit. Mimogrede naj omenim, da nam je pri našem delu dobro služil Mladinec Narodni adresar. Louis Adamič nam je šel vse čas pridno na roko. Povabili smo župana Clevelanda, Franka Laušeta in predsednika Ameriškega slovenskega kongresa Leo Krizkega. Obrnili smo se na Office of War Information. Priporočali smo se rojakom v Clevelandu za sodelovanje in iskali smo dobiti vsaj pol ure na kakršni radijski postaji in če mogoče tudi kratkovalno oddajo programa v staro domovino. Da je bil splošen odziv zadovoljiv, boste slišali, ko pridejo odgovori na vrsto. Naj dostavim, da smo na to sejo povabili tudi referatne odbore, da razpravljamo in se zedinimo ne le glede priprav, temveč tudi glede referatov.

Zalar omeni neopravičeno kritiko, češ, da so se prezirle slovenske župnije, ko so se vabile slovenske ustanove.

Cankar pojasni, da župnije niso bile prezre, pač pa so bile povabljene, če tudi niso bile v vabilu posebej imenovane, ker se razume, da izraz "vse organizacije" vključuje tudi slovenske fare.

Novak izjavi, da so bile pismo povabljenosti vse župnije, katerih imena so navedena v Narodnem adresarju.

Zbaničnik predlaga, da se ugotovi, da so bile pod izrazom "organizacije" mišljene tudi slovenske župnije, ker so to dejansko tudi slovenske ustanove. — Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Predsednik pozove br. Novaka, da predlaga imena prijavljenih v referatne odbore.

Novak poroča, da so se prijavili v sledečem redu:

REFERATNI ODBOR ST. I. — Louis Adamič, predsednik; Janko Rogelj, Ivan Jontez, Anton Sabec, Rado Staut, Ivan Molek, John Jerić, James Debeve, Rev. John J. Oman, John Germ, Albina Novak, Ivan Zorman, Geo. J. Brince in Jacob Zupan.

REFERATNI ODBOR ST. II. — Etbin Kristan, predsednik; Zvonko A. Novak, Anna P. Krasna, Katka Zupančič, Frank Zaitz, Marie Prislend, Rev. Kazimir Zakrajšek, F. A. Vider, Joseph Zalar in Math Petrovich.

REFERATNI ODBOR ST. III. — Vincent Cankar, predsednik; Louis Zelenikar, Anton Zbaničnik, Frank Wedic, Charles Pogorelec, Mary E. Polutnik, Josephine Erjavec, Anton Krapenc, Leo Jurjevec, John Gornik, Joseph Ponikvar in John Ermenc.

Poročili se vzameta na znanje brez ugovora. Nato se čita pisma sledečih: John Germ, gl. predsednik KSKJ, obznanjuje, da se ne more udeležiti te seje; z veseljem sprejme delo v referatnem odboru in bo svoje nasvete poslal Adamiču. Kajpada pride na kongres.

Anton Sabec bo zastopal dnevnik Enakopravnost. Čudi se, da ni med priporočanimi v odbore Rudolfa Trošta. Ne bi rad, da se komu dela krivica.

Anna Krasna se radi daljave ne more udeležiti te seje. Svoje nasvete pošlje Kristanu, četudi je njeno stališče vsem znano iz njegove pisanja v javnosti.

Rado Staut opozori, da je iz zapisa, ki ga je izdal njegov brat Ernest, Cankar ugotovil, da je bil Ermenc imenovan, a je bilo njegovo ime pomotoma izpuščeno.

Zbaničnik predlaga, da se Rudolf Trošt imenuje v referatni odbor št. III.

Rogelj podpira.

O predlogu govore še Cankar, Vider, Zalar, Kristan in Staut.

Predlog je z večino oddanih glasov sprejet.

Louis Rozman, urednik Glasa Slovencev, ugotavlja, da bo po svoji najboljši moči pomagal, ko gre vendar za srečnejšo bodočnost naših bratov. Osebo je bil prepričan, da bo imenovan tudi vrhovni izpravnik SDZ, dr. F. J. Kern, ki je z dušo in telesom vnet za stvar.

Kristan predlaga, da se dr. F. J. Kerna imenuje v referatni odbor št. II. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Frank J. Lausche, župan Clevelanda, odobrava, da se ta kongres vrši.

Cankar izjavi, da bodo tu izraženi nasveti upoštevani.

John Gornik, predsednik Jugoslovenskega pomožnega odbora, Slovenska sekcija, št. 2, zagotavlja, da bo v Clevelandu vse urejeno. Rogelj vam bo o pripravah podrobneje poročal.

Rogelj prečita sklepe tozadevne seje, ki so se je udeležili vodilni možje in žene v Clevelandu. Razvidno je, da je vse izredno dobro zamišljeno, tako da bo kongres res nekaj izjemnega. Uprava Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. da dvorano brezplačno na razpolago. Preskrbljeno bo v vseh ožirih za zastopnike in goste. Podrobnosti bodo objavljene v naših časopisih.

Cankar se v imenu zbornice iskreno zahvali clevelandskemu pripravljalnemu odboru za velikodušno in pošteno sodelovanje. Vsi navzoči izražajo svoje odobravanje.

Anton Okolish, član slovenske fare v Barbertonu, Ohio, piše, da je po njegovem mnenju potrebno povabiti na kongres tudi zastopnike slovenskih far.

Predsednik Cankar ugotovi, da je to vprašanje že rešeno, ker so slovenske fare vključene med slovenske organizacije.

Začasi načelnik tujezičnega oddelka Office of War Information, odobrava namen našega kongresa; združeno in jasno poudariti zvestobo in podporo naših vojnih naporov ter izraziti sočutje z nesrečnim jugoslovanskim ljudstvom v Evropi. Zeli kongresu popoln uspeh; skušali bodo tudi poskrbeti vladnega govornika za to priliko.

Slovenska ameriška duhovščina, zbrana na zborovanju Baragove zveze, izjavlja:

1) Dasi slovenska duhovščina in slovenske župnije niso bile izrecno imenovane v uradnem vabilu, vendar pa se udeležijo kongresa, da tako poudarijo svojo narodno solidarnost in zavednost.

2) Obenem pozivljamo vse katoliške organizacije in društva brez razlike, da pošljejo svoje zastopnike.

3) Da naj bo ta kongres le priprava za bodoči pravi kongres.

Kristan priporoča, da se na ti seji ponovno izjavimo, da obznanjujemo, ker so se naša vabila napadno tolmčila. Glede 3. točke ne moremo tu ničesar skleniti, ker o tem bo odločal kongres sam.

Cankar izjavi, da se pismo vzame na znanje in se odgovori v pravkar izraženem smislu. — Ni ugovora.

Leo Jurjevec prosi, da se ga oprosti od nadaljnjega zborovanja, ker mora na delo. Na kongres pride, ako mu bo le mogoče. Zeli vsestranski uspeh. — Se ga oprosti brez ugovora.

Novak poroča, da je prijavljenih že 135 zastopnikov, ne vsehvi tu navzočih. Kaže se splošno zanimanje in iz prijavnih pisem zveni globoka prisrčnost.

Adamič svetuje, naj bi se izčrpli teh pisem objavili. Novak pojasni, da se to dela in se bo nadaljevalo.

Rogelj poroča, da se bo udeležil kongresa celokupni odbor Ameriške bratske zveze. — Se vzame z odobravanjem na znanje.

Cankar omeni, da prav ta čas glasuje tudi glavni odbor Slovenske narodne podpore, jednote, ali se udeležijo ves odbor ali pa le izvršni odsek ter clevelandski odborniki.

Kristan je mnenja, da bi napravilo globok vtis, če bi imeli na kongresu govornika od AFL in CIO.

Zbaničnik priporoča, da povabimo oboje predsednika teh velikih delavskih organizacij in če se sama ne moreta udeležiti, naj pošljeta zastopnika.

Adamič svetuje, da povabimo kot govornika tudi predsednika univerze Western Reserve v Clevelandu, ki se zelo zanima za naše probleme in nam lahko veliko koristi.

Cankar izjavi, da bo povabil omenjene. Zbornica se strinja.

Cankar vpraša, če lahko društva in druge organizacije, zlasti oddaljene, pooblastijo nečlane za svoje zastopnike.

Kristan predlaga, da lahko vsaka slovenska organizacija pooblasti kot svojega zastopnika kogar koli. Podpirano in soglasno sprejeto.

Cankar vpraša, če lahko federacije društev pošljejo več zastopnikov. Po njegovem mnenju bi bilo to pravilno in koristno, ker obsegajo federacije po več društev.

Zalar se strinja s Cankarjem. Enako tudi Kristan. Soglasno je sklenjeno, da federacije lahko pošljejo do pet zastopnikov. V prijavnici naj navedejo število v federaciji zastopnikov društev.

Cankar vpraša, ali kaže pismo povabiti tudi zastopnike jugoslovanske vlade.

Razvije se daljša razprava, katere se udeleže skoraj vsi prisotni.

Adamič poudarja, da je to kongres ameriških državljanskih Slovencev. Naša vlada je v Washingtonu in tej naši vladi hočemo dokazati svojo lojalnost ter jo obenem opozoriti na nevarnost položaj naših bratov tam v Evropi. Podrobno opiše razne svoje skušnje.

Kristan opiše v jedrnatih besedah dejanski položaj in nato predlaga, da se zastopniki jugoslovanske vlade in tudi dr. Čok in Furlan povabijo na naš kongres kot častni gostje. Da se jim tudi prilika, da pozdravijo kongres.

Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Po kratki razpravi glede sedežev na kongresu je brez ugovora odoben nasvet Kristana, da dobe častni gostje prostor na odru, zborovalci v dvorani in gostje ter obiskovalci na balkonu; to poslednje le v primeru, da zastopniki napolne dvorano; če pa ne, se lahko gostom dajo sedeži v ozadju dvorane. Za častniške poročevalce naj se poskrbi miza blizu odru. Dobro bi bilo dobiti vsaj pol ure na radiu in to tudi čas, ko bosta pozdravila kongres župan Lausche in zastopnik ameriške

vlade. Mimogrede omeni Kristan, da pripravljajni odbor lahko kar najame fotografata, kajti prepričan je, da bodo zborovalci na tako važnem kongresu gotovo hoteli vzeti sliko za trajen spomin.

Staut priporoča, da bi skušali zainteresirati Svet ameriških Slovanov (American Slav Council), da pripravijo program za vse Slovence v Evropi, pa bi potem skupno nastopali, kar bi mnogo več zaleglo.

Zbaničnik pojasni, da je to navedeno že v njegovem priporočilu za referat št. III.

Staut prosi, da bi bil oproščen od nadaljnjega zborovanja, ker se mora vrniti v Milwaukee radi zaposlenosti. Se mu ugod.

Oproščen je tudi Ivan Molek, ki radi nujnega dela ne more biti ves čas navzoč.

Opoldanski odmor traja od 1. do 1.45 popoldne.

Nato pridejo na dnevni red poročila referatnih odborov.

Referat I: VOJNA IN AMERIŠKI SLOVENC

Adamič, predsednik tega odbora, prečita: "Izjavo slovenskih Amerikancev" (A Declaration by Slovenian Americans), v kateri je poudarjeno, da nas je približno četrta milijona, ki vsi zvesto izpolnjujemo svoje državljanske dolžnosti, ki trdijo in vztrajno delamo v rudnikih, tovarnah in na farmah, ter smo tudi zastopniki tako za polju znanosti kot za polju umetnosti; da kot celota pomagamo kolikor moremo v sedanjih naporih za zmago; tem, da smo kupili že na milijone in milijone bonov; da je mnogo tišočev naših sinov v oboroženi sili in da so nekateri že doprinesli največje trte na Bataanu, na morjih, na Solomonskem otoku. Kakih stotisoč naših nož in žen dela v vojnih industrijah. Amerika nam je bila in nam je zmeotom prva, vendar ne moremo prezeriti gorja razkosane Slovenije in drugih delov Jugoslavije, Balkana in vzhodne Evrope. Zato se obračamo do našega predsednika Roosevelta in drugih višokih uradnikov v Washingtonu, da podpro naše stremeljenje za osvoboditvijo in združenjem Slovenije.

Ta izjava je soglasno in z velikim navdušenjem odobrena.

Adamič prečita resolucijo, ki poziva vse ameriške Slovence na nadaljnje in neto podpiranje Združenih držav v em resnem boju za zmago pravice nad tiranstvom.

Resolucija je soglasno odobrena.

Adamič predloži drugo resolucijo, ki ločilo, da se prične velikopotezna pomožna akcija za Slovenijo, kamor bo reba poslati po naši zmagi ne le zaogee živeža, žita za setev i. t. d., temveč tudi ljudi, kajti tam bodo silno ogroženi zdravniki, učitelji, bolnišnični strojniki in raznih izvedencev.

Sledi kratka razprava, ki se je udeleže Vider, Wedic in Zbaničnik.

Kristan predlaga, da se resolucija odobri. Novak podpira. Soglasno sprejeto.

Adamič prosi, da se ga oprosti od nadaljnjega zborovanja. Njegov želji je izstreljeno potem, ko se mu Cankar v meniu vseh zahvali za veliko delo, ki ga vrši za našo skupno stvar.

Referat II: POLOŽAJ SLOVENCEV V JUGOSLAVIJI IN ZAMEJNJIH DRŽAVAH TER NJIH BODOČNOST.

Kristan — predsednik tega odbora — prečita poslanico, namenjeno slovenskemu narodu v stari domovini. V njej je povedano, kako z bolestjo v srcu upazujejo slovenski Amerikanci krvavo tragedijo naroda v stari domovini.

V Slovenski narodni kongres izražajo vsemu slovenskemu ljudstvu svoje globoko sočutje, njegovim neustrašnim bojevnikom, ki se bojujejo proti nemškim, laškim in mađarskim roparjem, pa svoje neomejene občudovanje; da mu obljubljajo ameriški Slovenci svojo čim izdatnejšo pomoč v smotnem in moralnem oziru; da se že bliža dan, ko zasije solnce tudi nad Slovenijo, kjer bodo sinovi in hčere slovenskih borec v sedanjem boju uživali v svobodi plodove njihovih bojnih naporov, njihovega trpljenja in njihove neomejne vere v zmago pravice.

Resolucija "Zedinjena Slovenija" ter "Jugoslavija, Balkan in Evropa" sta z odobravanjem sprejeti.

Josephine Erjavec vpraša, če namestiva ta odbor predloži kako resolucijo glede reparacij za požgane slovenske vasi.

Kristan pojasni, zakaj točasno taka zahteva ni priporočljiva.

Razvije se kratka razprava o Rusiji in drugih zavezniških narodih. Te razprave se udeleže Zbaničnik, Vider, Zalar, Rogelj, Novak in Krapenc.

Kristan pojasni, da se bodo v referatu lahko poudarile naše simpatije in hvaležnost Rusiji; poslate se bodo tudi lahko brzojavke predsedniku Rooseveltu in Rusiji, Kitajski ter drugim zaveznikom.

Kristan prečita resolucijo "Zenstvo in mladina."

Zupan je mnenja, da bi bilo mogoče dobro v tej resoluciji omeniti kak primer takih podlih zločinov, recimo, kako so naciji odpeljali iz Kranja dvestvo deklet in žen v prisilno prostitucijo.

Resolucija je soglasno odobrena. — Vse tu odobrene resolucije se predloži seveda kongresu, ki ima končno besedo o njih.

S tem je Kristanovo poročilo končano. Zalar se toplo zahvali za jedrnat in globoko zasnovana izjavljanja. Etbin Kristan skromno izjavi, da je storil le svojo dolžnost.

Referat III: POLITIČNA AKCIJA AMERIŠKIH SLOVENCEV.

Cankar — predsednik tega odbora — prečita resolucijo ter osnutek pravil za organizacijo, ki jo bo brez dvoma ustvaril kongres v Clevelandu.

O imenu nove organizacije se razvije živahna razprava, v katero posežejo

Navodila za Slovenski narodni kongres

Zadnji terek ali 20. novembra t. l., so se v glavnem stanu SNPJ sešli razni odbori, ki pod pokroviteljstvom Jugoslovanskega pomožnega odbora, slovenske sekcije, delajo na pripravah za Slovenski narodni kongres. Sešli so se, da skupno pregledajo in prerešeta, kaj so za kongres pripravili posamezni odbori ter sploh, kaj se je do sedaj že storilo za to stvar in da naredi zaključke za eventualne nadaljnje korake, ki jih je v zvezi s tem morda še potrebno storiti, da bo kongres uspešen in res to, kar želimo, da bo.

Zapisnika o obširnem delu tega odbora žal ni bilo mogoče pripraviti za tisk tako hitro. Ker pa je važno, da je naša javnost v naprej informirana vsaj o glavnih zaključkih, naj se izvolijo upoštevati za enkrat sledeče:

Na skupni seji so bili prečitan in izpolnjeni razni referati, ki imajo biti predloženi narod-

Zbaničnik, Vider, Krapenc, Kristan, Erjavec in Molek.

Izrečena so razna priporočila. Adamič je pred svojim odhodom izročil temu odboru resolucijo, ki se izreka za ime "Ameriški svet za bodočo Slovenijo" (American Council for the Future of Slovenia). Kristan priporoča: "Slovenski narodni svet v Ameriki."

Molek predlaga in Erjavec podpira, da se imenuje "Ameriški slovenski svet" (American Slovene Council). Z večino je sklenjeno, da se priporoča kongresu v odobritev ime "Ameriški slovenski svet."

Razvije se razprava, kakšen odbor naj ima nova organizacija. Udelež se te razprave skoro vsi zborovalci. Mnenja so zelo različna, a se slednjic izkristalizirajo v dveh predlogih:

Novak predlaga, da bi Svet imel osrednji odbor štiridesetih članov, izvoljenih na kongresu. Krapenc podpira. Soglasno sprejeto.

Kristan predlaga, da se nadalje izvoli na kongresu izvršni odbor devetih članov, in sicer predsednik, dva podpredsednika, tajnik, blagajnik, zapisnikar in trije direktorji. — Novak podpira. — Soglasno sprejeto.

Kristan predlaga, naj ima izvršni odbor sejo vsak mesec, osrednji pa letno ali po potrebi. — Podpirano in soglasno sprejeto.

Da se pospeši volitev, je sklenjeno, da kongres izvoli poseben nominacijski odbor.

Zelenikar je prepričan, da ne bo na kongresu nikakih neprikl, ako se bomo vsi dosledno ogibali strankarske in gledali se za koristi naroda. Stare rane naj se popolnoma pozabijo.

Cankar nato predloži osnutek poslovnega reda, ki je s par popravki soglasno sprejet.

Cankar sproži razpravo o izredno važnem vprašanju: kako dobiti neobhodno potrebna sredstva? Aperlari bo treba predvsem na naše podpore organizacije. SNPJ bo nudila izdatno pomoč iz svojega izrednega sklada.

Zbaničnik poudari, da bo potrebno za uspešno poslovanje vsaj 10.000 članov nove organizacije, ki bodo prispevali mesečno po 25c. Res je, podpore organizacije bodo glavni vir dohodkov; za začetek bodo morale prispevati 5c ali 10c od člana. Najti bo treba seveda pota, da se premostijo razni zadržki, toda kjer je volja, se že najdejo pota. Glavni odbor Ameriške bratske zveze bo imel izredno sejo, po zaključku kongresa pa bo razpravljal o tem vprašanju.

Vider računa, da bi se po Zbaničnikovem načrtu — 10c od člana — nabralo kakih \$13.000, kar bi zadostovalo za začetek. Pri SNPJ se bo dalo to izvesti, kako je drugod, pa seveda ne ve.

Zalar priporoča, naj bi se v ta namen porabila imovina Jugoslovanskega republikanskega združenja. To bi bil izredno pomemben začetek, ker bi se s tem pokazala dobra volja in glačalo zaupanje.

Istega mnenja je Rogelj. Pravi, da bi s tem napravili konec neprestanemu besedičenju. Dalje dostavlja, da bo tudi ABZ prispevala svoj delež.

Zalar pripominja, da glede Kranjske slovenske katoliške jednote ne more ničesar določnega obljubiti, zagotavlja pa, da bodo stili vse, kar bo v njih močeh in da gotovo ne bodo zaostali za drugimi.

Vider opozarja, da je dejansko le kakih \$4000 v blagajni JRZ. Ta denar bo na razpolago, o tem ni dvoma. Vendar pa to ni še nikak izhod, kajti potrebno bo mnogo več.

Novak omeni, da je razpoloženo za splošno tako, da se imovina JRZ prenese v novo organizacijo.

Cankar je prepričan, da bodo podpore organizacije omogočile začetek, pozneje pa bodo treba gledati za reden vir dohodkov.

Novak vpraša, ob kateri uri se odpre kongres.

Kristan priporoča, da se določi otvoritev ob 9. dopoldne v soboto, 5. decembra 1942. S tem se vsi strinjajo.

Predsednik Cankar se zahvali zborovalcem za složno in pošteno delo ter zaključuje sejo ob 7.15 zvečer s poslovnim pozdravom: Na svidenje na Slovenskem narodnem kongresu!

Vincent Cankar, predsednik; Joseph Zalar, tajnik; Jacob Zupan, zapisnikar.

nemu kongresu v sprejem. Torej je glede tega vse v redu.

V dobrem teku so tudi vsa ostala pripravljajna dela.

Na skupni seji je bil odoben sklep pripravljajnega odbora, da se kongres vrši 5. in 6. decembra 1942. Slovenski narodni kongres torej začne zborovati v soboto, 5. decembra 1942, v Slovenskem narodnem domu, 6409 St. Clair Ave, Cleveland, O., začetek ob devetih uri zjutraj.

Posebnih poverilnic ne bo, pač pa vsak zastopnik društva, podružnice, kluba ali karšnokoli organizacijo zastopa, prinese s seboj za to pismeno izkazilo, podpisano po uradnih dotične organizacije.

Vsak zastopnik naj odda pismo od svoje organizacije, ki ga ima namesto posebne poverilnice pri poverilnem odboru, ki bo imel svojo mizo v predvorani ter vpisaval imena prijavljenih. To storite čim prej mogoče, da bo kongres toliko prej sklepčen ter bo lahko začel z rednim delom.

Organiziran je tudi domači odbor za preskrbo stanovanj, pri katerem se boste lahko prijavili za stanovanje že v naprej ali pa ob prihodu. Pazite na njih objavo v listih!

VINCENT CANKAR, preds. priprav. obora.

Ameriška Slovenka pozdravlja kongres

Sedanjí svetovni dogodki hitijo z večjo brzino kot kdaj v zgodovini človeštva. Negotovost in zmešnjava sta objeli vse svet, tako tudi pamet vseh Slovencev v Ameriki in v domovini, ker mislijo, kaj bo praf za prav bodočnost slovenskega naroda v domovini. Toda zastopniki združene ameriške Slovenije, ki danes resno mislijo, kaj bo najboljše za naše brate in sestre onkraj morja, se bodo sešli k posvetovanju v Clevelandu, kjer bodo nesebično razpravljali, kaj je in bo najboljše za rodno domovino. Ali bo to nov red ali ureditve? Ali bo ta ureditve uničujoča? Ne. To more biti konstruktivna ureditve, kajti porojena bo iz trpljenja in preizkušnje.

Za vse dobrine bodočnosti plačujejo danes s krvjo, bojevanjem in korajžjo. Način življenja, ki je bil znan našim Slovincem v mladosti in moški dobi, naj se nikar več ne povrne, ampak iz križanega hrepenenja mora priti boljša bodočnost.

Sedaj ni čas za ameriške Slovence, da bi bili prežeti z obupom in vzdvojenostjo, če so se odločili, da hočejo pomagati Slovincem onkraj morja do svobode in pravice. Tudi sedaj ni čas, da bi obupavali nad delom, ki nas čaka, ako hočemo res pomagati. Sedaj pozabimo na vsako materialistično sebičnost, pohlepnost in pogubnost slabost naše moči, kajti luč Slovenskega narodnega kongresa bo gotovo zasvetila s svojimi žarki prosvete in pomoči tudi do junaške obrambe naših ljudi v domovini, katerih želja je vedno bila, da živijo v miru s svojimi sosedi na svoji zemlji.

Moja predprava je, da kot ameriška Slovenka v imenu Progresivnih Slovinc v Ameriki iskreno in srčno pozdravljam vse one Slovence in Slovenke, ki bodo prišli na Slovenski narodni kongres v Clevelandu. Drago mi bo, da se boste vi vedno spominjali tiste Slovenije, kjer ste bili rojeni, in da mora ta zemlja ostati vedno vesela in zaželjena dedščina, pa naj bo še tako mala in pohlevna, ostati mora to zemlja, ki je spoštovanja vredna. Saj na tej zemlji ste zadihali prve dihe božajočega in osvežujočega zraka. Vsaj, kdor je ponosen na svojo nekdanjo domovino, je to pač njegova predprava, in prav tako predprava vsakega človeškega bitja.

Pozdravljeni vsi, od New Yorka do San Francisca, ki pri-

hajate kot ljudje dobre volje in iskrene gorečnosti, da vsi kot ameriški Slovenci in Slovenke pomagamo potepnani in žalostni domovini onkraj morja—do svobode, sreče in blagostanja.

Josie Zakrajšek, gl. tajnica Progresivnih Slovinc.

Poročilo lokalnega odbora št. 4, JPO,SS

Sheboygan, Wisconsin. — Na prvi jesenski seji lokalnega odbora št. 4, JPO-SS je bila z velikim odobravanjem sprejeta sledeča resolucija:

"Lokalni odbor št. 4 JPO-SS v Sheboyganu, Wisconsin, katerega tvori enajst društev, izreka najlepšo zahvalo Mr. Janku N. Roglju, bivšemu direktorju publicitete JPO-SS za njegove lepe članke, pisane v prilogi narodnemu pomožnemu fondu, katerega zbira ameriška Slovenija v pomoč revnim in zatiranim rojakom v stari domovini.

Žal nam je, da je sobrat Rogelj prenehal s svojim delom, ker narod pogreša njegovo iskreno in vzpodbudno besedo. Narod ve, da je v svojem obširnem delom za našo pomožno akcijo imel mnogo truda, zato mu je v srcu hvaležen. Ker je pa v takih slučajih tudi javna beseda umestna, mu naš odbor v imenu vseh svojih društev izreka javno priznanje in zahvalo za njegov trud. Za odbor: Marie Prislend, predsednica; Johanna Mohar, tajnica; Martin Jelenc, blagajnik; Joseph Yeray, predlagatelj resolucije."

Odbor se najlepše zahvaljuje predsednici našega odbora Marie Prislend, ker se je potrudila in za Jugoslovanski pomožni sklad dobila \$500.00 od tukajšnje "Sheboygan County War Chest" organizacije. Posebno nas je zveselilo to darilo vsled tega, ker ga ni nihče pričakoval, ker je bila ta "War Chest" kampanja zaključena že pred 4-rimi meseci.

Naš odbor prav uspešno deluje že nad eno leto in pol v blagi namen pomagati revnim rojakom v stari domovini. Do sedaj smo blagajniku JPO-SS, Mr. Leo Jurjevcu v Chicagu, poslali vsoto \$739.77. Ako prštejemo še gori imenovano vsoto \$500.00 ter vsoto \$52.00, katero je podružnica SZZ, št. 1 posebej poslala, je naša sheboyganska naselbina skupno prispevala v narodni pomožni fond \$1.321.77, kar je za našo majhno naselbino izredno visoka vsota.

Vse to se je lahko doseglo z lepim složnim sodelovanjem naših društev in njihovih zastopnikov, ki zaslužijo za svoje zanimanje vse priznanje.

Ost

DOPISI

(Nadaljevanje z 2. strani)

odbor za leto 1943. Za po seji se bo za udeležence na razpolago nekaj okrepčil brezplačno.

Dalje prosim člane in članice, ki se niso plačali tistega dolarja društvene naklade, da tisto poravnajo v mesecu decembru, da bo mogoče račune zaključiti do novega leta.

Od našega društva je zdaj že osem članov in vojni službi Zedinjenih držav. Naj jih spemljiva sreča na vseh njihovih potih in naj jih zdrave privede spet med nas. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 108 ABZ:

Antonia Perechlin, tajnica.

Central City, Pa. — Letna seja našega društva Veseli Slovinci, št. 198 ABZ, se bo vršila v nedeljo 13. decembra, in vsi člani so vabljeni, da se te zadnje seje v letu gotovo udeležijo. Na dnevnem redu seje bo volitev društvenega odbora za prihodnje leto in predložene bodo tudi druge zadeve. Na primer pobiranje prispevkov po 25 centov od članov in članic v svrhu nabave vojnega bonda. Sprejeti bomo morali tudi načrte glede društvenega poslovanja v prihodnjem letu. Pozdrav vsem članom in članicam in na svidenje na seji 13. decembra! — Za društvo št. 198 ABZ:

Vincent Maljevac, tajnik.

Waukegan-North Chicago, Ill. — Ta slovenska naselbina bo imela 16 delegatov in delegatkinj na Slovenskem narodnem kongresu, kateri se bo vršil v Clevelandu 5. in 6. decembra. Organizacije, fara, skupine in društva, katera sodelujejo pri tej akciji, so sledeča: Fara Matere Božje, Slovenski narodni dom, društvo Sv. Roka ABZ; društvo Sloga SNPJ; Slov. samostojno društvo; društvo Sv. Ane KSKJ; društvo Sv. Jožefa KSKJ; društvo Vit. Sv. Jurija; društvo Moška Enakopravnost SNPJ; Odsek S. N. Doma; Slovenska čitalnica; ženski odbor rdečega križa; društvo Little Fort SNPJ; Waukegan-North Chicago Co-op; Slovenski Sokol; CIO Local 1115 USA; Sacred Heart Court COF; Women's C. O. F.; društvo Sv. Družine in ženski odsek Co-op.

Delegati in delegatkinje, kateri so do sedaj imenovani ali izvoljeni, so sledeči: Od fare Matere Božje bodo naznanjeni v kratkem po župniku Rev. M. J. Hiti; nadalje: Anton Kobal, Joseph Zorc, Frank Nagode, Math Slana, Sr., Lawrence Ogrin, John Zalar, Antonia Bezek, Frances Drobic, Mary Stanovnik, dr. Andrew Furlan, Helen Jereb, Albina Furlan, Martin Judnich in Jacob Mešec.

Delegacija se bo odpeljala iz Waukegana v petek zvečer 4. decembra in pride v Cleveland okoli 8. ure zjutraj v soboto 5. decembra.

Joseph Zorc.

Chisholm, Minn. — Najprej naj poročam, da so imela tukaj dne 23. novembra skupno sejo vsa tukajšnja slovenska ženska društva, po številu šest. Ta društva spadajo k različnim organizacijam. Eno teh društev je tudi naše društvo Sloga, št. 230 A. B. Z. Na tej seji smo izvolili delegatkinjo, ki bo zastopala vseh šest ženskih društev na Slovenskem narodnem kongresu, ki se bo vršil 5. in 6. decembra v Clevelandu, Ohio. Za delegatkinjo je izvoljena sestra Johana Zobec, ki je članica našega društva in še dveh drugih društev; za namestnico pa je bila izvoljena sestra Mary Lavrich, podpredsednica društva KSKJ. Torej, slovenska ženska društva v Chisholmu bodo zastopana na Slovenskem narodnem kongresu. Upam, da se bo kongres vršil v atmosferi narodne slege in z edinim namenom, da stori kar največ mogoče za rešitev zaslužene starokrajške Slovenije.

V nedeljo 22. novembra sem

se udeležila lepe slavnosti, ki se je vršila v Elyu, Minn. V tamkajšnjem Jugoslovanskem narodnem domu so namreč odkrili spominsko ploščo z imeni vseh slovenskih fantov, ki so od tam odšli v vojne sile Zedinjenih držav. Število teh je 361. Dalje so tam imena 6 deklet, ki so članice pomožnih vojnih sil. Štirje od vpoklicanih fantov so že dali življenja za čast zvezdnate zastave in za ohranitev naše svobode. Glavna govornica na tej slovesnosti je bila na Chisholmu rojena Vida Ponikvar, ki je govorila najprej v slovenskem in nato v angleškem jeziku. Njen govor je bil globoko zamišljen in sprejet z velikim aplavzom. Vida Ponikvar je inteligentno in izobraženo dekle in dobra govornica. Zatem je govoril Rev. Michelich, ki je med drugim tudi priporočal, da bi elyški rojaki poslali nekaj delegatov na Slovenski narodni kongres v Cleveland. Zatem je elyški kvartet zapel pesem "Love". Slečila sta Mr. in Mrs. Charles Mrhar, katera je spremljala na piano Miss Mary Hutar; na vrsti je bila slovenska himna in več drugih slovenskih pesmi, ki so navdušile občinstvo. Po slovesnosti se je razvila pristna domača zabava. Samo dvorana je bila premajhna, in dasi je bilo dosti Ribničianov navzočih, se ni dalo stvari odpomoči. Naša družba se je podala v spodnje prostore, kjer so bili že peveci zbrani. V taki družbi je čas vse prehitro potekal, tako, da smo prišli domov v Chisholm šele v ponedeljek ob treh zjutraj.

Pri tej priliki se želim zahvaliti za vso naklonjenost in postrežbo Mr. in Mrs. Frank Marolt, Mrs. Charles Mrhar in Mrs. Anton Slogar. Hvala vsem! Sešla sem se tudi z mojima dvema bivšima sošolcema Ano Bočar in Agnes Vertnik. Odkar smo zapustile stari kraj, smo se zdaj prvič videle, to je po 38 letih. Seveda je bilo svidenje nad vse priščno. Omenjeni sestri sta članici ABZ, po rodu iz vasi Podlipa, fara Ajdovec pri Žužemberku, po domače Kotarjeva dekleta. Lepo je po tolikih letih se sniti z nekdajnjimi znankami. Upam, da me kaj kmalu obiščeta v Chisholmu. — Pozdrav vsemu članstvu Ameriške bratske zveze!

Frances Lukulich, predsednica društ. št. 230 ABZ.

Rock Springs, Wyo. — Članstvu društva Sv. Alojzija, št. 18 ABZ, uradno naznanjam, da se bo glavna ali letna seja vršila tretjo nedeljo v mesecu, to je 20. decembra. Pričetek seje je določen za pol deseto (9.30) uro dopoldne. Kdor se te seje ne udeleži in nima za to opravičljivega vzroka, plača 50 centov v društveno blagajno, ali pa se bo postopalo z njim po sklepih zadnje letne seje. Izvzeti so bolniki in tisti, ki morajo dotičnega dne delati. Na svidenje na seji 20. decembra in bratski pozdrav! — Za društvo št. 18 ABZ:

Louis Taucher, tajnik.

Kemmerer, Wyo. — Člani in članice društva Marija Danica, št. 28 ABZ, so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. decembra. To bo glavna ali letna seja, na kateri bo treba izvoliti odbor za prihodnje leto in sprejeti razne sklepe z ozirom na poslovanje v letu 1943. Iz glavnega urada sem dobil več listin, katere bom članstvu prečital na seji; je važno, da je vsak član poučen o vsem, kar se nam poroča iz glavnega urada. Člani naj pomnijo, da se bo na letni seji odločilo glede bodočega odbora, dvorane in drugih društva se ti kajkočih zadev. Zato naj pridejo na sejo 20. decembra in pomagajo vse najboljše urediti, da ne bo potem nepotrebne kritike. Ker se leto bliža koncu in ker se morda ne oglasim več v tem

letu, želim tem potom vsem glavnim uradnikom in vsemu članstvu ABZ vesele božične praznike in srečno novo leto. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 28 ABZ:

Frank Krusich, tajnik.

Ely, Minn. — Letna seja društva Sv. Sreca Jezusa, št. 2 ABZ, se bo vršila v nedeljo 13. decembra. Seja se bo vršila v Jugoslovanskem narodnem domu in se bo pričela ob 7. uri zvečer. Na letni seji se voli odbor za prihodnje leto in se delajo še drugi važni zaključki, zato je priporočljivo, da se je članstvo kar mogoče polnoštevilno udeleži. Za po seji bomo imeli nekoliko okrepčil. Pri tej priliki naj še omenim, da ima naše društvo dosedaj že 57 svojih članov in vojnih silah Zedinjenih držav. Naj jih spremlja sreča na vseh potih in naj bi se po doseženi zmagi zdravi in zadovoljni vrnili med nas! Bratski pozdrav! — Za društvo št. 2 ABZ:

Louis Perushek, tajnik.

East Helena, Mont. — Vse člane in članice društva Sv. Alojzija, št. 43 ABZ, vabim, da se gotovo udeležijo letne seje, ki se bo vršila 12. decembra ob navadni uri in v navadnih prostorih. Na omenjeni seji bo treba rešiti več važnih zadev, pregledati bo treba društvena pravila in, kar je glavno, treba bo izvoliti društveni odbor za prihodnje leto. Torej, vsi na sejo 12. decembra, da se bo vse uredilo v največje zadovoljstvo vseh in da potem ne bo imeli nihče vzroka za oporekanje. Tiste člane, ki kaj dolgujejo na asesmentih, prosim, da poravnajo ta mesec, da mi bo mogoče ob koncu leta knjige urediti in jih v dobrem redu izročiti novemu tajniku.

Kaj pa kampanja za povečanje števila članstva našega mladinskega oddelka? Ali smo kar zaspali? Kdo bo vpisal kakega kandidata na prihodnjo sejo? Se je čas, toda požuriti se moramo. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 43 ABZ:

Louis Smith, tajnik.

Trinidad, Colo. — Tem potom opozarjam člane društva Sv. Andreja, št. 84 ABZ, da naj ne pozabijo na glavno ali letno sejo, ki se bo vršila v nedeljo 13. decembra ob 9. uri dopoldne v navadnih prostorih. Na omenjeni seji bo več važnih zadev za rešiti. Sedanja časa prinašajo marsikaj, česar nismo poznali prejšnja leta, toda treba se je novim razmeram prilagoditi. Na letni seji bomo morali tudi izvoliti odbor za leto 1943. Važno je, da pride članstvo polnoštevilno na sejo in izvoli odbor, v katerega ima zaupanje, in obenem da v največje zadovoljstvo reši druge zadeve, ki spadajo na program letne seje. Člane, ki zaostajajo z asesmentom, prosim, naj bodo bolj točni, posebno zdaj v zadnjem mesecu leta. Nekateri člani so bolj točno plačevali asesmente v časih velike depresije, ko ni bilo niti dela niti denarja, kakor jih plačujejo zdaj, ko je povsod delo in zaslužek. Ako so nekateri člani lahko vedno točni v svojih obveznostih napram društvu, zakaj bi ne bili vsi! Na svidenje na seji 13. decembra in bratski pozdrav! — Za društvo št. 84 ABZ:

Jacob Prunk, tajnik.

Meadowlands, Pa. — V prvi vrsti se želim zahvaliti vsem članom društva št. 75 ABZ za njihovo sodelovanje ob priliki naše plesne veselice, ki se je vršila 31. oktobra. Upam, da so bili vsi posetniki zadovoljni. Veselica je prinesla priličen dohodek tudi društveni blagajni in denar bo investiran v vojne bonde.

Člane in prijatelje našega društva pa tem potom vabim, da na prihodnjo veselico, ki se bo vršila v Bear's Halli v soboto 5. decembra. Veselico bodo pri-

redila skupno vsa bratska društva v Meadowlandsu in dobiček iste je namenjen za Ruski vojni relief, torej v plemenito nameno. Upam, da se bo članstvo vseh društev in sploh vse slovensko občinstvo tega okrožja vabilu na to veselico odzvalo. Poskrbljeno bo za dobro godbo in dobro postrežbo. Torej, ne pozabite na veselico 5. decembra.

Letna seja našega društva se bo vršila na običajno nedeljo, toda ob drugačni uri. Začela se bo namreč ob 9. uri dopoldne. Člani naj izvolijo to upoštevati. — Za društvo št. 75 ABZ:

Joseph Murn, tajnik.

Red Lodge, Mont. — Članstvo društva Sv. Stefana, št. 58 ABZ, je vlnudno vabljen, da se udeleži letne seje, ki se bo vršila v nedeljo 20. decembra v navadnih prostorih in se bo pričela ob dveh popoldne. Znano je vsem, da se na seji v decembru izvoli društveni odbor za prihodnje leto in da se delajo tudi drugi važni zaključki z ozirom na bodoče poslovanje. Torej, pridite na sejo vsi, katerih le ne zadržuje kak posebno važen vzrok. Ako tajnik lahko pride na sejo 7 milj daleč, bi bilo pač pričakovati, da se seje udeležijo tudi člani, ki živijo v bližini zborovalne dvorane. Naša Ameriška bratska zveza je dobra organizacija in mi se pokazimo, da smo njeni dobri člani. Priporočljivo bi bilo, da na prihodnjo sejo vpišemo tudi kakega novega člana v mladinski ali odrasli oddelček. Tako bomo najlepše zaključili leto 1942. Bratski pozdrav in na svidenje! — Za društvo št. 58 ABZ:

K. Erznosnik, tajnik.

Struthers, O. — Člane in članice društva Cardinals, št. 229 ABZ, pozivam, da se udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila 13. decembra in se bo pričela ob 2. uri popoldne. Omenjena seja bo letna, na kateri bo treba izvoliti društveni odbor za leto 1943 in sprejeti razne važne zaključke z ozirom na društveno poslovanje v prihodnjem letu. Torej, pridite vsi na sejo v nedeljo 13. decembra!

Člani oziroma članice naj bi po možnosti obiskali sledeče naše bolnike, ki se zdravijo doma: Matevž Slabe, Mary Delost in Anna Glavič. Želimo jim vsem skorajšnjega okrevanja. Sestrski pozdrav! — Za društvo št. 229 ABZ:

Jennie Millosin, tajnica.

Indianapolis, Ind. — Člane in članice društva Sv. Jožefa, št. 45 ABZ, pozivam, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 13. decembra in se bo pričela ob eni uri popoldne. Asesment bom začel pobirati že ob polni (12.30) popoldne. Dolžnost vseh članov je, da se udeležijo te glavne ali letne seje. Kdor ne pride na to sejo in ne bo imel opravičljivega vzroka za odsotnost, bo plačal en dolar globe v društveno blagajno. Prosim vse tiste člane, ki kaj dolgujejo na asesmentu, da ta mesec poravnajo, da bom mogel knjige in letne račune pravilno zaključiti. — Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem glavnim odbornikom in vsemu članstvu Ameriške bratske zveze! — Za društvo št. 45 ABZ:

Anton Ule, tajnik.

Hibing, Minn. — Žalostno vest mi je spet poročati iz naše naselbine. Dne 20. novembra je namreč preminil brat Peter Šterk, ustanovitelj in dolgoletni član društva Sv. Frančiška, št. 54 ABZ, in član društva št. 40 KSKJ. Rojen je bil 27. decembra 1867 v Starem trgu pri Črnomlju v Beli Krajini. Bil je vedno aktiven član našega društva in je pogosto imel razne urade pri istem. V prejšnjih letih je bil večkrat predsednik in tajnik.

Pokojnik zapušča žalujočo so-

progo Lucy Šterk, enega sina in štiri hčere. Pogreb se je vršil 25. novembra po katoliškem obredu na pokopališče v Hibingu. Ko je ležal na mrtvaškem odru, ga je obiskalo mnogo rojakov iz te okolice, kakor tudi iz oddaljenih naselbin. Društvo se je poslovilo od pokojnega sobrata z vencem cvetic in številni člani so ga spremili na njegovi zadnji poti. Naj bo pokojnemu sobratu ohranjen blag spomin, žalujočim sorodnikom pa naj bo v imenu društva izrazno iskreno sožalje! — Za društvo št. 54 ABZ:

Caroline Fink, tajnica.

Canon City, Colo. — Seja društva Triglav, št. 147 ABZ, se bo ta mesec vršila en teden bolj zgodaj kot po navadi, in sicer se bo vršila v nedeljo 13. decembra. Seja je za ta mesec prestavljena zato, da bo imelo več članov priliko se iste udeležiti. Podpisana tajnica ne bi mogla priti na sejo 20. decembra. Decemberska seja pa je važna, ker je zadnja v letu, ker mora izvoliti uradnike za prihodnje leto in urediti še razne druge zadeve z ozirom na poslovanje v prihodnjem letu. Torej vsi in vse, katerim je le mogoče, pridite na letno sejo v nedeljo 13. decembra. Pa vesele božične praznike in srečno novo leto vsem! — Za društvo št. 147 ABZ:

Julia Skrabec, tajnica.

Roundup, Mont. — Žalostno vest mi je danes poročati iz naše naselbine. Dne 16. novembra je preminila sestra Apolonijsa Košak. Umrla je po večletnem bolehanju in vzrok smrti je bila srčna kap. Pokojnica je bila rojena 10. januarja 1885 v Rečici v Savinjski dolini na Spodnjem Štajerskem. V Ameriko je prišla leta 1905, in sicer v Livingston, Montana. Poročila se je še isto leto. Družina se je preselila sem v Roundup leta 1917.

Pokojnica je bila članica društva Sv. Michaela, št. 88 ABZ in članstvo jo je v lepem številu sprejelo na njeni zadnji poti ter se poslovilo od nje z venci. Tudi drugega občinstva je bilo mnogo v sprevodu. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu iz cerkve Sv. Benedikta v Roundupu na pokopališče New Miner v Klein, Mont. Pogrebne obrede je opravil Rev. Joseph Freibert. Pogrebi so bili: Frank Cebul, John Colletti, Lucas Zupan, Marko Bubich, Marko Vranesh in Matt Panian. Pokojna sestra zapušča žalujočega soproga Johna Košaka, sina Johna Kosaka mlajšega v Billingsu, Mont., hčerko Mrs. Gust Nier v Roundupu, Mont., in hčer Mrs. Thomas Gillen v Heleni, Mont., ter dve vnukinji.

Družina Johna Košaka se iskreno zahvaljuje za poklonjene cvetlice in za vso iskreno naklonjenost ob času smrti in pogreba nepozabne pokojnice. Posebej se zahvaljuje društvu št. 88 ABZ za venci in za oskrbitev pogreba.

V imenu društva naj bo na tem mestu izraženo iskreno sožalje družini in sorodnikom, pokojni sestri pa naj bo ohranjen blag spomin! — Za društvo št. 88 ABZ:

Katherine Penica, tajnica.

Roundup, Mont. — Članom in članicam društva Sv. Michaela, št. 88 ABZ, naznanjam, da smo spet izgubili eno dobro članico. Dne 18. novembra je umrla v bolnišnici v Roundupu sestra Alojzija Presheren. Tako je društvo v teku dveh dni izgubilo dve članici. Pokojna Louise Presheren je bolehalo od spomladni. Ob smrti je bila stara 60 let. Rojena je bila v Goriči vasi pri Ribnici in njeno dekleško ime je bilo Košic. V to deželo je prišla leta 1903, in sicer v East Heleno, Mont. Poročila se je s Frankom Presherenom leta 1904 v Livingstone, Mont. Od tam se je družina za-

nekaj časa preselila v Aldridge, Mont., nato v Trail Creek, Mont., in končno v Roundup. Soproga Frank Presheren je umrla že leta 1928.

Pokojnica je bila pokopana po katoliškem obredu na pokopališče New Miner, Klein, Mont., dne 21. novembra. Pogrebne sprejeme se je udeležilo mnogo občinstva. Med njimi je bila tudi njena prijateljica, sosestra Anna Mohar iz Great Fallsa, Mont. Društvo št. 88 ABZ se je ob pokojne sestre poslovilo z vencem cvetic in članstvo jo je v velikem številu sprejelo na njeni zadnji poti. Za pokojnico žalujejo: Anton Presheren, sin, v Roundupu, Mont., ter Mrs. Frank Jasbeck, Mrs. Frank Nose, Mrs. John Kazlakar in Mrs. Stanley Marshall, hčere v Butte, Mont.

Pogrebi so bili: John Colletti, George Rodgers, Marko Vranesh, Marko Bubich, Andrew Larr in Frank Koncilija.

Sin in hčere pokojnice se iskreno zahvaljujejo društvu št. 88 ABZ ter vsem prijateljem in prijateljicam za venci in za vso izkazano naklonjenost.

Naj bo pokojni soprogi ohranjen blag spomin, žalujočim ostajam pa naj bo v imenu društva izraženo iskreno sožalje! — Za društvo št. 88 ABZ:

Katherine Penica, tajnica.

Chicago, Ill. — Za kegljaško ligo Ameriške bratske zveze v Chicagu je letos veliko zanimanje. Prav lahko smo bili začeli s šestimi skupinami, toda Stric Sam ključ vedno več in več naših fantov v svojo službo. Dosedaj smo taka izpraznjena mesta napolnjevali z rezervami, toda sedaj je eno mesto odprto. Kogar veseli naj se prikladi ali pa pride prihodnjo nedeljo na South-West Bowling Alleys, Blue Island Ave. & 18th St. Pride naj do 1.15 popoldne. Tudi drugi člani in članice so vabljeni, da pridejo gledat, kako mečemo kroglo. Pozdrav! — Za Kegljaško ligo ABZ v Chicagu:

John Gottlieb, tajnik.

Johnstown, Pa. — Člani in članice društva Planinski raj, št. 172 ABZ, so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo glavne ali letne seje, ki se bo vršila v nedeljo 6. decembra. Seja se bo vršila v Slovenskem delavskem domu na Moxhamu in se bo pričela ob eni uri popoldne. Letna seja je važna, zato je priporočljivo, da noben član in članica ne izostane od iste. Volili bomo društveni odbor za prihodnje leto in podano bo poročilo o dohodkih in izdatkih za vse tekoče leto. Nadzorniki so prošeni, da knjige pregledajo pred sejo, da bo mogoče knjige zaključiti za to leto. Vsakega člana in članice dolžnost je priti na to važno sejo. Kdor ne pride in nima opravičljivega vzroka za odsotnost, plača 50 centov v društveno blagajno. Tako določa sklep zadnje mesečne seje.

Veselica, ki se je vršila 17. oktobra in katero je priredilo pet tukajšnjih društev skupno, se je dobro obnesla. Toliko ljudi se nisem videl v omenjeni dvorani, dasi zahajam vanjo že 22 let. Dohodki veselice so se razdelili na tri dele: en del je bil določen za naše fante, ki služijo v vojnih silah Zedinjenih držav in katerih je bilo do takrat že 38; drugi del je šel za slovensko sekcijo Jugoslovanskega pomožnega odbora, tretji del pa za Ruski vojni relief. Idejo za to skupno prireditev je izprožil poštvovalni rojak John Langerholc, za kar zasluži priznanje. Drugo priznanje gre sobratu Franku Čučku, ki je poskrbel, da je vsak vojak, ki je član prizadetih društev, dobil darilo v vrednosti \$2.60. To je dalo mnogo dela z nabavo in za razposlanje daril. Priznanje tudi vsem drugim sobratom, ki so pri teh zadevah sodelovali in pomagali.

(Dolje na 3. strani)

duciramo v dovoljni meri doma, nekaterih pa ne ali pa ne v dovoljnih količinah, toda bilo bi nespametno o tem sovražnika obveščati. Vodstvo naše armade in mornarice eksperimentira z mnogimi novimi izumi, ki bodo lahko za naš uspeh velike važnosti, toda v našem interesu je, da sovražnik izve zanje šele, ko

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

All Out for Victory

How much effort are you exerting to help America win the war? Victory is necessary and the job rests upon all the people living within the United Nations. Some people think that by working in defense plants their duty stops there. The past experiences of other nations show that this is not enough. Every man, woman, and child has certain duties to perform. Is everyone aware of these duties?

The Army must be clothed and fed! The share-the-meat campaign is one duty that we must all attend to. There is enough meat for our civilian consumption but due to the vast shipments of food to our Armed Forces and to other Allied Nations we have to make this sacrifice which is a very little one when we compare it with the great sacrifice these fighting men are making for us. Let's all share-the-meat!

Every war costs money. Finances are needed to insure supplies for our Armed Forces. You can do your part by buying War Bonds and Stamps. Primarily you are giving each soldier the weapons and supplies he needs to win this war for us. Then it is also a very good financial investment. Buy more War Bonds and Stamps today!

Keeping up the morale of our fighting men is an important phase of winning the war. It has truly been said that "mail from home" is "his most treasured possession." The officers of our Army and Navy consider mail of prime importance in keeping up the spirits of the men. Remember to write that letter today! Remember his birthday, holidays, and other anniversaries! Remember—He always feels better when he gets a letter!

Our "home front soldiers" can register for Civilian Defense, Red Cross, join First-Aid classes, volunteer for nurses aides, and other important "home front" duties. The American Red Cross appeals daily for blood donors. There are numerous ways in which we can do our part in helping America make this world a place where free men can live in peace with one another. Join the "home front" activities!

It is said that "safety is vital to victory." Yes, every injured defense worker means a loss of time and material to our armed forces. Every accident helps the enemy. Practise safety rules! A little precaution on the part of everyone will go a long way in winning this war! Be alert, be careful, and be safe!

Another important feature in this war is: stopping the spreading of rumors! The enemy would like nothing better than to create alarm, fear, and disunity in our country. We are constantly warned by the U. S. Government not to pass on rumors which will harm our war effort. In many cities today there are "rumor clinics" and various newspapers where all the reported rumors are discredited. Whenever you hear something that sounds "fishy" report it and it will be completely discounted by various "rumor clinics" and newspapers. Remember that "loose lips may sink ships."

Our American Fraternal Union is 100% behind America in her effort to win the war and win the peace. Our members are buying War Bonds, they are in the Armed Forces, our men and women work in defense plants, AFU housewives are cooperating in the salvage campaigns, and many of our members are cooperating fully with various war agencies. Keep up this good work and you will have the satisfaction of knowing that you helped America win the war, helped make the world a better place to live in, and helped secure the future of your children!

Slovene National Congress of America

The Slovene National Congress will meet for the first time at Cleveland, Ohio at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. on Dec. 5th and 6th. The program will consist of three referats: 1. The war and American Slovenes; 2. The situation of the Slovenes in Yugoslavia and its neighboring states; 3. The future policy regarding the actions of the American Slovenes to aid the homeland.

This Congress is creating much interest throughout the United States. Word has been received from states as far away as California that delegates are planning to attend. One of the main objects of the Slovene National Congress will be to institute a permanent Slovene National Council to carry on the work in the interest of our people in the homeland.

Thought For The Day

Remember there is still time to enroll a new juvenile member during our present AFU Juvenile Membership Campaign! Each new member enrolled means helping the American Fraternal Union to become greater and insuring its future progress.

Lodge 2 AFU, Ely, Has 57 Members in U. S. Service

The annual meeting of Lodge No. 2 AFU will be held Sunday, Nov. 13th at 7 p. m. at the Jugoslav National Home. The election of officers for the coming year will be held and other important decisions will be made at this time. It is advisable for all members to be present in as great a number as possible. Refreshments will be served after the meeting.

At this time I would like to add that Lodge 2, AFU has 57 members serving in the U. S. Armed Forces. May good fortune accompany them and may they return healthy and happy after victory has been achieved! Regards to all.

—Louis Perushek, Sec'y
Lodge 2, AFU
Ely, Minn.

News of Soldiers

This week we hear from Pvt. Anthony V. Rovanssek who notifies us of his change of address. He writes: "I enjoy receiving the Nova Doba every week. Thank you all for that you are doing for us soldiers in the service. We will also do our best. This place is not even a shadow compared to where we were previously. However, you know how it is, got to like it. I will make my spare time useful by looking up some of our Brother and Sister members in San Francisco. I wish everyone a Merry Christmas and a happy and better 1943 New Year, especially to all my Slovene friends and AFU members in Conemaugh and Johnstown, Penn."

—Pvt. Anthony V. Rovanssek
73rd Evac. Hosp.
Medical Detachment
Maine Garrison, Calif.

Pfc. John J. Guzel postcards us of his new address. He says: "I'd like to add that the Nova Doba is very interesting." Friends may write to him at the following address:

Pfc. John J. Guzel,
Co. L-23rd Inf., A.P.O. No. 2,
Camp McCoy, Wisconsin.

It's up to our men to do the fighting,

But it's up to US to keep on writing.

Lodge 147 Changes Meeting Date

This is to remind the members of Lodge Triglav, No. 147, AFU of Canon City, Colo., to be sure and come to the annual meeting which will be held on Dec. 13th at 3 p. m. instead of Dec. 20th. As you all know the election of lodge officers for 1943 will be held.

The reason for holding the meeting one week earlier is because some of the members could not be present on the 13th. Now there is no reason for the members not being present.

Wishing each and everyone of our wonderful AFU a Merry Christmas and a Happy New Year, I am, fraternally yours,

—Julia Skrabec
Lodge 147, AFU
Canon City, Colo.

BRIEFS

"Remember Pearl Harbor!"
Now that Dec. 7th will soon be here again, the best way to "remember" is to buy War Bonds and Stamps in honor of our fallen heroes and those who are carrying on today!

Send in news about your sailor and soldier lads! We gladly publish news of AFU members in our Armed Forces. Tell us about their promotions, inductions, changes of address, and furloughs!

That Christmas gift query this year ought not to be troublesome. A few War Stamps provide an answer when bothered about what to give. For Christmas give War Bonds and Stamps!

The Slovene National Congress will be held Saturday and Sunday, Dec. 5th and 6th at the Slovenian National Home on St. Clair Ave., in Cleveland, Ohio. Three referats will be on the agenda: 1. The war and the American Slovenes; 2. The situation of the Slovenes in Yugoslavia and exiled governments and their future; 3. The political action of the American Slovenes.

Four hundred delegates have already notified the committee of their intention to participate. The Congress will be greeted by a representative of the Office of War Information and Mayor Frank J. Lausche of Cleveland. Louis Adamic will also participate on Dec. 5th.

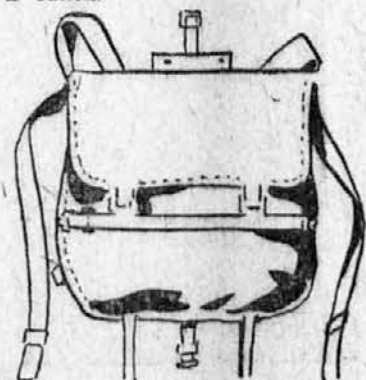
Lodge 170 AFU of Chicago, Ill. will hold a social Sunday, Dec. 6th at the Golenko home at 2246 Blue Island Ave. The social will begin at 2 p. m.

A social sponsored by all Slovene lodges of Meadowlands, Pa., will be held Saturday, Dec. 5th at Bear's Hall. The proceeds will go to the Russian War Relief.

A Christmas party with gifts for juvenile members will be held by Lodge No. 155, AFU and Lodge No. 333, SNPJ of Blaine, Ohio on Dec. 26th. The entertainment will begin at 2 p. m.

What You Buy With WAR BONDS

The haversack for U. S. Marines is designed so that, without crowding, it will carry the personal articles normally required when going ashore for combat. These articles include the bayonet, trenching shovel, toilet articles, eating utensils, underclothing and the C and D ration.

The haversack costs \$4.24 and we need thousands upon thousands of them. For the cost of a \$5 War Stamp you can buy one of these for a U. S. Marine and your purchase of War Bonds will help provide our entire Marine Corps with this necessary article of equipment. INVEST AT LEAST TEN PERCENT of your income in War Bonds every payday. U. S. Treasury Department.

Notice to Members of Lodge 43 AFU, E. Helena, Mont.

All members of Lodge No. 43, AFU are invited to attend the annual meeting, Dec. 12th at the usual time and place. Many important decisions will have to be made, lodge by-laws discussed, and what is most important, the officers for the coming year will be elected at this meeting. Therefore every member should attend this meeting so decisions will be made to the satisfaction of everyone; so no one will have any reason for complaint.

Those members who are in arrears with their lodge dues are asked to settle them this month so lodge records can be in order for the new secretary.

What about the campaign to increase the membership in our AFU Juvenile Department? Have we fallen asleep? Who will enroll a new candidate at the next meeting? There is still time to do so but we must get busy! Fraternal regards.

—Louis Smith, Sec'y
Lodge 43, AFU
East Helena, Mont.

Lodge 155 AFU to Hold Xmas Party

The members of Lodge 155, AFU of Blaine, Ohio, decided at their last regular meeting to hold a social in collaboration with Lodge 333 of the SNPJ. The affair will be held Dec. 26th, the day after Christmas and will begin at 2 p. m. Both lodges will distribute Christmas gifts to their juvenile members as they did in the past years. Therefore, parents are asked to bring with them all juvenile members of these lodges.

The annual meeting of Lodge 155, AFU will be held Sunday, Dec. 13th at 2 p. m. at the usual place. This is the most important meeting of the year which every member should attend unless he or she has an exceptionally good reason for not being able to be present. The election of officers will be held and other lodge business, usually discussed at the annual meeting, will take place.

It stands to reason that the greater number of members attending this meeting, the more satisfactory will be its outcome. I hope to see all of you members at the meeting on Dec. 13th. Regards to all.

—Paul Illovac, Sec'y
Lodge 155, AFU
Blaine, Ohio

Lodge No. 40 AFU Annual Meeting

Lodge 40, AFU of Claridge, Pa. meets on the second Sunday of every month. On Dec. 13th the election of lodge officers will take place. All members are urged to attend.

May I also remind the members of how important it is to pay their monthly dues on time? By doing so you will help the secretary to get his report to the Supreme Secretary on time. Let's all cooperate in this respect.

John Istanih, Pres.
Lodge 40, AFU
Claridge, Pa.

Idle chatter can be a tragic matter.

Betsy Ross Dance Sets Record

The Betsy Ross dance last Saturday night set some sort of a record for dances during the duration we are sure. Nearly 400 people jammed the Slovenian Workingmen's Home and danced to the tunes of Johnny Pecon and his boys. Incidentally Johnny really played grand. He left for the Navy last Monday and we all wish him the best of luck.

The misgivings concerning the dance were manifold before the event. However before the evening was very far advanced they were all dispelled. We were glad to see so many old-timers beside the regular young crowd.

We noticed in particular that Hirska Vila was well represented by Steve Meyak. We noticed many St. John's who always support the B. R. dances but where was Flagovich and Znidar? We saw too, the Boosters but missed the Laurich's. We also didn't see Frank Benigar Jr. although there were several I. V.'s present. All in all we were very glad to see so many of you come to the dance and we hope you all had a grand time.

The lodge owes a vote of thanks to the following workers: Catherine and Mike Krall, Blackie Krall, All Raines, Rosemary Rossa, Eleanor Alic, Lena Femec and Louise Zupon, John Lunka, Mrs. Starman and Mrs. Kovitch. Your work was appreciated very much.

Dorothy Rossa

Lodge 75 to Invest Dance Proceeds in War Bonds

First I must thank all the members of Lodge 75 AFU and their friends for their splendid cooperation at our last dance held at Meadowlands, Pa. on Oct. 31st and I hope everyone enjoyed themselves as much as I did. I must say that a fair profit was made for our treasury. This money will be invested in War Bonds.

Again I ask the members and their friends to cooperate as well or better for the coming dance which will be held at Baer's Hall, Dec. 5th. It will be sponsored by all of the fraternal organizations of Meadowlands, Pa. The proceeds will go to the Russian War Relief, which is a very good cause and should have the support of all members of the various organizations. As for a good time, well I don't know of a better place to go on that date; the music will be furnished by Les Faulk and his orchestra which means a good time in itself. So let's go folks, on Dec. 5th come to the dance. Here's a chance for some of us to get merry and be somebody.

I must inform the members of Lodge 75, AFU that our next regular meeting starts at 9 a. m. instead of the usual time. I'll be seeing you all on Dec. 5th!

—Joseph Murn, Sec'y
Lodge 75, AFU
Meadowlands, Pa.

A little city boy was visiting his country cousin.

"What do you know about cows? You don't even know if that's a Jersey cow."

"I don't know from here 'cause I can't see its license."

On to Victory!

Yes, let's go on to victory! With our country and with our Allies. We have our duty and honor to do the utmost to help United States and our Allies, to beat the axis, who try to enslave all free people of the world and destroy our freedom and liberties. We should all buy War Bonds and serve our country, in whichever way we can do the most good. Do not complain about taxes and too much work. Stay in the front line, until democracy wins the war over our arch enemy, the axis.

All the members of the American Fraternal Union, will do their duty to their country as good soldiers and as loyal citizens of the great United States. Our lodges are sending more and more members to the U. S. Armed Forces, and some of our members have already made the supreme sacrifice. Are we at home going to stay idle, and look on how the membership of AFU is decreasing day by day? No good member of our Union will let our membership go down. Every member's duty is to go out as loyal citizens and good fraternalists and get new members for our good American Fraternal Union.

We have a campaign for our Juvenile Department, which expires on Dec. 31. Some lodges realize the necessity of getting new members for the Juvenile and Adult Department, and they are marching on to Victory with the United States and American Fraternal Union. We still have lodges who did not wake up yet, and who are still sleeping. They are not doing anything to fill up the vacancies, which were made by members serving the Armed Forces.

We have another month to go, and our campaign will be over! Now don't you want to be in the line with the lodges and members, who will March on to Victory with United Nations and our American Fraternal Union, with a clear conscience, that they did their duty as good loyal citizens and fraternalists? Fall in line, and march with us on to Victory.

—Anton Krapenc
Lodge 70, AFU
Chicago, Ill.

Annual Meeting of Lodge No. 183

It hardly seems possible but it's true. Another year has rolled around and again officer election time. I urge every member to be present as this will be the time to elect the persons you want for officers of your lodge.

Our treasurer has married and moved out of town. Therefore we must have another one. Of course there is the President and Secretary. I have been secretary for three years and I'm willing to let some one else have the position. A very special invitation goes to one who has been in our lodge since May, 1942. I'm referring to Mrs. Teenie Marvich. She's a swell person. We will be glad to have her.

Do not forget Dec. 13th is engaged for our members. Regards to all.

Mary Stampler, Sec'y
Lodge 183, AFU
Yukon, Penn.

Remember Pearl Harbor! Buy U. S. War Bonds and Stamps!

AMERICAN FRATERNAL UNION

Founded July 18, 1898
HOME OFFICE: ELY, MINNESOTA

SUPREME BOARD

EXECUTIVE COMMITTEE:

President: J. N. Rogel 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
1st Vice-Prest: Frank Okoren 4759 Pearl St., Denver, Colo.;
2nd Vice-Prest: P. J. Oblock RD No. 1, Box 506, Turtle Creek, Pa.;
3rd Vice-Prest: Joseph Kovach 132 East White St., Ely, Minn.;
4th Vice-Prest: Anton Krapenc 1636 W. 21 Pl., Chicago, Ill.;
5th Vice-Prest: Joseph Sneler 5237 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa.;
6th Vice-Prest: Mary Predovich 2300 Yew St., Butte, Montana;
Secretary: Anton Zbasnik AFU Bldg., Ely, Minnesota;
Assistant Secretary: Frank Tomsich, Jr. AFU Bldg., Ely, Minn.;
Treasurer: Louis Champa Ely, Minnesota;
Medical Examiner: Dr. F. J. Arch 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Editor-Mgr. of Off'l Organ: A. J. Terbovec 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O.

TRUSTEES:

President: John Kumse 1735 E. 33 St., Lorain, Ohio;
1st Trustee: F. E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
2nd Trustee: Matt Anzelc Box 12, Aurora, Minnesota;
3rd Trustee: Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowslands, Pa.;
4th Trustee: F. J. Kress 218-57 St., Pittsburgh, Pa.

FINANCE COMMITTEE

J. N. Rogel 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio;
Anton Zbasnik, Secretary AFU Bldg., Ely, Minn.;
John Kumse 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio;
Frank E. Vranichar 1312 N. Center St., Joliet, Ill.;
Andrew Milavec, Jr. Box 31, Meadowslands, Pa.

SUPREME JUDICIARY COMMITTEE:

Chairman: Anton Okolish 1078 Liberty Ave., Barberton, Ohio;
1st Judiciary: Frank Mikec Box 46, Strabane, Pa.;
2nd Judiciary: Rose Svetich Ely, Minnesota;
3rd Judiciary: Steve Mauser 4627 Logan St., Denver, Colo.;
4th Judiciary: Ignac Zajc 683 Onderdonk Ave., Brooklyn, N. Y.

Cleveland A. F. U. Lodge No. 28 AFU Bowling League

By Dorothy Rossa,
League Secretary

In last week's encounter St. John Saints downed the Collinwood Boosters for two games. Captain Jim Ruzic's 573 was high series for the winners, as was also Stan Zagore's 564. Tony Laurich's 552 and Gus Fortuna's 507, also Stan Barba's 505 were high series for the losers.

The Betsy Ross boys took two games from their sister team, the Betsy Ross girls. Blackie Krall with 566 was high for the winners and Rosemary Rossa with 397 was high for the girls. Incidentally the first game was won by the boys by a margin of only one pin.

The Napredok boys downed the Napredok girls all three games. Bill Zupancic with 532 and Rudy Sterlekar with 511 were high series for the winners. Frances Gruden with 333 was high for the losers.

The Ilirska Vila I team downed the Ilirska Villa II team in two games. Mike Poklar hit the high of 572 and Anton Princ 540, and Frank Benigar Jr. 510 for the winners. Ray Yakos was high for the losers with 518.

200 Circle

Frank Krall	232
Bill Zupancic	204
Stan Zagore	203
Jim Ruzic	226
Tony Laurich	215

Men's High Individual Averages

1. Stan Zagore	178
2. Frank Krall	172
3. Mike Poklar	171
4. Steve Meyak	170
5. Anton Princ	170
6. Frank Benigar Jr.	165
7. Tony Laurich	165
8. Bill Zupancic	163
9. Dave Zipkin	162
10. Frank Znidar	161
11. Jim Ruzic	160
12. Al Raines	160
13. Stan Barba	160
14. Gus Fortuna	160
15. Gus Kollander	160

Women's High Individual Averages

1. Louise Zupon	134
2. Rosemary Rossa	124
3. Dorothy Rossa	104
4. Marge Zgone	103

Men's Individual High Team Averages	
1. Ilirska Vila I	895
2. St. John Saints	889
3. Collinwood Boosters	873

Men's Team High Three Games	
1. Ilirska Vila I	2645
2. Collinwood Boosters	2569
3. St. John Saints	2538

Men's Individual High Series	
1. Mike Poklar	669

Notice to Attend Annual Meeting

Members of Lodge No. 28 AFU of Kemmerer, Wyo., are invited to attend the annual meeting to be held Dec. 20th. At this meeting the election of officers for 1943 will take place. Other important decisions for the year 1943 will also be discussed. I have received several letters from the Supreme Office which will be read at this meeting. It is important that every member is acquainted with reports from the Supreme Office.

All members should attend the Dec. 20th meeting so there will be no criticism later. Since the year is coming to an end, I would like to wish all our Supreme Officers and AFU members a Merry Christmas and a Happy New Year.

—Frank Krusich, Sec'y
Lodge 28, AFU
Kemmerer, Wyo.

What You Buy With WAR BONDS

Before our Air corps flyers take off to complete a mission, they know exactly the weather and wind currents they will encounter en route. This is the job of the flight-base meteorologist and an important factor in his equipment is a ten-cent weather balloon.

The balloons are released and their progress noted through telescopes and recorded, as the upper air-currents are measured. When you buy a ten-cent War Stamp you are aiding our flyers and helping in their safety and guidance. INVEST AT LEAST TEN PERCENT of your income in War Bonds every payday, for that amount is necessary to help finance this war.

U. S. Treasury Department

2. Mike Krall	609
3. Stan Zagorc	582
Men's Individual High Games	
1. Mike Poklar	255
2. Stan Zagorc	245
3. Frank Benigar Jr.	245
Girls' Individual High Series	
1. Louise Zupon	
2. Rosemary Rossa	
Team League Standings	
	W L
1. St. John Saints	28 5
2. Ilirska Vila II	24 9
3. Collinwood Boosters ..	21 12
4. Betsy Ross Boys	17 16
5. Ilirska Vila I	16 17
6. Napredok Cavaliers ..	12 21
7. Napredok Girls	8 25
8. Betsy Ross Girls	6 27

American Toy-Makers Fascinate Our Youth

Every period of history, every land has contributed its share to make the toy industry one of the most varied, bewildering and entrancing industries in the world. Fashions in toys change like fashions of style. Each year inventors make toys that find their way into the miniature world of the children. Toys that previous generations played with often fascinate our modern youngsters.

Toy factories throughout the United States turn out many wonderful mechanical toys that do things; airplanes which loop and fly in spirals; toy locomotives run by electricity, automobiles which can be driven at a rate of five miles an hour and marvelous construction sets of all sorts which may turn a little boy into a skilled engineer.

In spite of the tremendous influx of mechanical and scientific toys, the most popular toy in America is one of the oldest playthings in the world: the doll. As many as twelve million dolls are sold in this country in a single Christmas season! The unmistakable preference is for baby dolls—dolls that could be dressed and undressed and washed and mothered.

Mechanical or electric trains seem to be the most fascinating toy for boys. Millions of dollars are spent to purchase toy railroads. Amazingly enough is the fact that twenty per cent of these are purchased by adults for themselves.

Not all toys are made in large factories, however. In Tryon, North Carolina, there is a toyshop where the mountaineers come to learn to make toys. In their homes, by hand, they create all sorts of playthings out of pine and other kinds of wood from the nearby forests. Most of the toys are made in the mountains during the cold winter months.

Games and playthings, having educational values, have also been invented. All sorts of drawing sets, molding sets, and sewing sets are bought for boys and girls so that they may learn to be skillful with their hands. Children are encouraged to make their own toys with tool chests, chemistry sets, stamp and collecting outfits. With so many things to choose from, toy selections have become as complex as life itself.

Notice of Annual Meeting of Lodge 168, AFU of Helper, Utah

The members of Lodge 168, AFU of Helper, Utah are invited to attend the annual meeting to be held Sunday, Dec. 13th at 2 p. m. at the usual meeting place. The election of lodge officers for the year 1943 and other lodge business for the coming year will take place. It is the duty of every adult member to attend this meeting. Fraternal regards and I'll be seeing you at the Dec. 13th meeting.

—John Yakopich, Sec'y
Lodge 168, AFU
Helper, Utah.

SHOCKING RECORDS

Last year 102,500 Americans were killed and 9,000,000 more were injured accidentally. This year American industry, striving at top pace to supply the machines and munitions of war, will lose enough man days to build 20 battleships, 9,000 bombers, 100 destroyers and 40,000 tanks. The Greater Cleveland Safety Council urges all workers to work for Victory through safety to reduce this shocking record.

Button up your lips and save our ships!

Clothes Make Man; Death Takes Sister Saving Wins The War

America has been lavishly wearing wool, silk, cotton, rayon, nylon, linen, animal skins and furs. But now these are scarce so there will be some changes made. The armed forces need a good portion of the wool and the other materials. War economy is reaching us by controlling our clothes.

Perhaps we have been preparing for this shortage for several years. At least it seems that way when we see our men and boys going bare-headed and our women going bare-legged. Even the women's shoes are pretty scant. Toeless shoes have been the fad for a long time. Maybe these short skirts the women have been wearing have been helpful too!

There seems to be no scarcity in cotton but in the mill, men, and machinery. Cotton will be our main dependence for clothes if the production of it will not have too slackened. Most of our clothing needs can be taken care of with this one material. Nearly twelve billion bales of cotton are used annually.

Cotton is already carrying an extra load. It is being substituted for many other materials. At the same time, beside satisfying military needs, it is a heavy defense requirement (blackout cloth, sandbags, first aid materials); a necessity for work clothing; and meets bigger civilian demands through increased purchasing power and "exceptionally large exports."

Civilians will have to cut down on their demands to make ends meet. The War Production Board has undertaken the job of decreasing these desires. It is doing it by telling us what we can put in a suit or dress; how we shall cut it, how we shall make it—and, especially, what we shall leave off it. The WPB is the new arbiter of American fashions.

The board started their work by streamlining men's and boys' suits and coats. Eliminated entirely were such things as the full dress coat, the cutaway and the double-breasted tuxedo. No vests are permitted to have collars or lapels. Patch pockets, tucks, gussets, and yokes vanished with a saving of 26 per cent in material. Of course, there is the little matter of eliminated cuffs on men's trousers which payed a great profit to the American Red Cross.

Women's clothes also faced new limits. The cloth saved was enough to make 15 per cent more garments. Designs and styles remained attractive in spite of restrictions in materials. Even the prohibition of the regular accessories will increase

Death Takes Sister Kosak of Lodge 88 AFU

I have some sorrowful news to report from our community. Our Sister, Apolonija Kosak died Nov. 16th. She was ill for many years and succumbed due to apoplexy. She lived in Roundup, Mont. since 1917.

Mrs. Kosak was a member of Lodge No. 88 AFU and a large number of lodge members accompanied her to her last resting place. The funeral was held from St. Benedict's Catholic Church in Roundup, Mont. She was buried at the New Miner Cemetery in Klein, Mont. The funeral services were conducted by Rev. Joseph Freibert. The pall bearers were Frank Cebull, John Colletti, Lucas Zupan, Marko Bubich, Marko Vranesh, and Matt Panian. Her survivors are: her husband, John Kosak; a son, John Kosak Jr. of Billings, Mont.; and daughters, Mrs. Gust Nier of Roundup, Mont. and Mrs. Thomas Gillen of Helena, Mont.; and two granddaughters.

The John Kosak family sincerely thanks everyone who sent floral pieces and for all consolation offered to the family. He especially thanks Lodge 88, AFU for the flowers sent and for arranging the funeral preparations.

In the name of the lodge, I offer our sincere sympathy to the bereaved family and relatives and may Sister Kosak ever be remembered.

—Katherine Penica, Sec'y
Lodge 88, AFU
Roundup, Mont.

"What do they mean by the 'city's pulse'?"

"Oh, I suppose it has something to do with the policemen's beats."

"You cook much more for dinner than we use, darling."

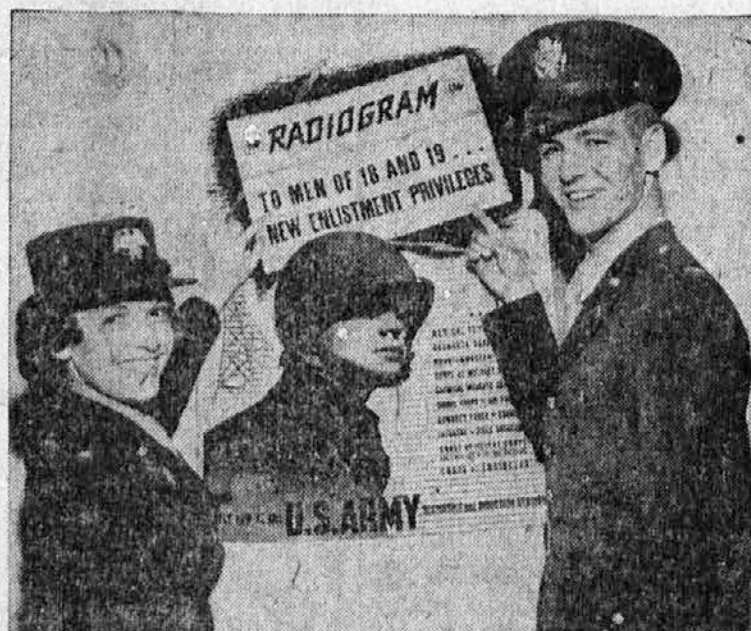
"Of course! If I didn't, how could I economize by making left-over dishes?"

the challenge to American ingenuity and feminine originality.

There is no question or doubt about the readiness or willingness of American men and women to make the necessary sacrifices to win the war.

Sighted Opportunity — Seized Same

Partners in this war, Third Officer Ruth Fowler of the Women's Army Auxiliary Corps and Second Lieutenant Herbert L. Lamme examine a poster telling of enlistment opportunities for men of eighteen and nineteen. Both Lieutenant Fowler and Lieutenant Lamme earned their bars by going to Officer Candidate Schools. Lieutenant Fowler was commissioned after completing the WAAC course at Fort Des Moines, Iowa. Lieutenant Lamme enlisted in the Army as a private and won his commission in the Infantry at Fort Benning, Georgia. He is nineteen years of age. All young men of eighteen and nineteen, he says, should take advantage of their opportunity to pick their branch of service now. The Local Recruiting Office is located in Room 8, Old Post Office Bldg., Cleveland, Ohio.

Cash Awards to be Given for 1942 AFU Juvenile Campaign

OPENED JAN. 1st, 1942 — CLOSING DEC. 31st, 1942

Due to probable war restrictions, a Juvenile Convention will not be held this year. Instead, the Supreme Board mapped out a campaign for Juvenile members which officially started Jan. 1st, 1942, and will conclude Dec. 31st, 1942. CASH AWARDS WILL BE PAID TO ALL THOSE SOLICITING NEW JUVENILE MEMBERS:

Note: — Cash awards for new Juvenile members are the same as previously allowed. Only change made, effective only during the 1942 Juvenile Campaign is that the Supreme Board has allowed 50-cents additional for every new juvenile enrolled during this time. Under the present campaign schedule the prizes are as follows:

For those new juvenile members insured in
Plan JA, the award will be \$1.00;
Plan JB, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$500, the award will be \$2.50;
Plans JC for \$1,000, the award will be \$3.50;
Plan JD for \$250, the award will be \$1.50;
Plan JD for \$500, the award will be \$2.50;
Plan JD for \$1,000, the award will be \$3.50.

GRAND AWARDS IN ADDITION WILL BE PRESENTED TO THE LODGES HAVING THE LARGEST ENROLLMENT OF NEW JUVENILE MEMBERS DURING THE ENTIRE YEAR 1942. First prize is \$100; Second, \$75.00; Third, \$50.00; Fourth, \$25.00; and Fifth, \$10.00.

All awards will be paid immediately upon conclusion of the campaign, Dec. 31st, 1942.

Here's your chance to earn extra money this year! Join the AFU Juvenile Campaign Drive today!

Share-the-Meat Campaign

Calling upon every housewife to make a definite contribution to the war effort by joining in a voluntary meat-sharing program, Dan T. Moore, Director of the Fifth Region Office of Civilian Defense, in cooperation with State Defense Directors of Ohio, Indiana, Kentucky, and West Virginia, today directed public attention to the Share-the-Meat campaign that is being started throughout the Fifth Region.

The program, which calls for a voluntary reduction of meat consumption on the part of every person accustomed to eating more than 2½ lbs. of meat per week, is being aided by block and neighborhood leaders.

"As soon as these leaders receive from their local defense councils the necessary Share-the-Meat literature," said Mr. Moore, "they will call on housewives to inform them of the details and to suggest constructive steps they may take to assist in the Share-the-Meat program."

In bringing this vital campaign to public notice, Mr. Moore issued the following statement made today by James M. Landis, National Director of the Office of Civilian Defense:

"Block Leaders will contribute directly to our national war program when they win the cooperation of their neighbors in the voluntary conservation of meat."

"Voluntary meat rationing should be clearly understood for exactly what it is—an immediate as well as a longer range plan to fulfill the needs of our armed forces, and, under lend-lease contract, those of our fighting allies."

"It should be made clear that there is no shortage of meat in this country. More meat is being produced this year than ever before in our history, but the demands of war far exceed the demands of peace. We must supply our civilian population, our army, and, to a large extent the armies of our allies."

"We are asked to limit ourselves voluntarily to two and one-half pounds of meat each week for each adult; not much less than the average American eats at present, but representing enough of a saving to assure full strength to the battalions of liberty."

"If one thing is sure in this war it is that food is going to count as a weapon for victory."

—Office of Civilian Defense.

FIRE

Housewives, do you keep oily rags and mops in a closet where spontaneous ignition may cause a serious fire? The Greater Cleveland Safety Council says oily mops and rags should be kept either in the open air, or in a tightly covered metal container. It will pay you to remember that!

Mrs. Presheren of Lodge 88 AFU Passes Away

I am announcing to members of St. Michael's Lodge 88, AFU of Roundup, Mont., that we have lost another faithful member. Sister Alojzija Presheren died Nov. 18th. The lodge lost two members in two days. Mrs. Presheren was ailing since late Spring. She was 60 years old at the time of her death and was a native of Gorica Village, Slovenia. Her maiden name was Presheren. She entered this country in 1903 and lived in East Helena, Mont. She married Frank Presheren in 1904 in Livingston, Mont. The family then moved to Aldridge, Mont. thence to Trail Creek, Mont. and finally moved to Roundup, Mont. Her husband, Frank, died in 1928.

The deceased was buried at Catholic rites at New Miner Cemetery, Klein, Mont. Nov. 21st. A large number of friends attended her funeral. Among them was her friend, Anna Presheren of Great Falls, Mont. Members of Lodge 88, AFU sent flowers and accompanied her to her final resting place. Her survivors are: Anton Presheren, a son, of Roundup, Mont.; and daughters, Mrs. Frank Jasbeck, Mrs. Frank Nose, Mrs. John Kazlakar, Mrs. Stanley Marshall, Butte, Mont. The pall-bearers were John Colletti, George Rodgers, Marko Vranesh, Marko Bublich, Andrew Larr, Frank Koncilija.

Her son and daughters sincerely thank Lodge 88, AFU and all their friends for floral pieces and offerings of sympathy.

May her memory be respected and in the name of the lodge I offer the family our sincere condolences.

—Katherine Penica, Sec'y
Lodge 88, AFU
Roundup, Mont.

Reminder to Lodge 229 to Attend Annual Meeting

The members of the Cleveland Lodge No. 229, AFU of Struthers, Ohio, are reminded to attend the next meeting to be held Dec. 13th at 2 p. m. This will be the annual meeting at which lodge officers for the year 1943 will be elected. Other lodge business for the coming year will also be discussed. All members should come to the meeting on Dec. 13th.

Members are asked, if possible, to visit the following members: Matevz Slabe, Delost, and Anna Glavic. Wish them a speedy recovery. Fraternal regards to all.

—Jennie Millosin,
Lodge 229, AFU
Struthers, Ohio

Lodge No. 172 Sends Gifts to Soldier Members

The members of Lodge No. 172, AFU are invited to attend the annual meeting to be held Sunday, Dec. 6th at 1 p. m. at the Slovenian Workmen's Home at Moxham. This meeting is an important one and should be attended by all members. The annual election of officers will be held and financial reports read. The trustees are asked to audit the books before this meeting so the books can be closed for this year. It is the duty of every member to attend this meeting. Those who do not attend and have no just reason for it, will have to pay a fine of 50 cents. This was decided at the last meeting.

The dance held on Oct. 17th, sponsored by five lodges of this community was a huge success. Never saw so many people in the hall in all the 22 years I have been going there. The net proceeds were distributed in three ways: One-third was used to buy gifts for soldier-members of these lodges. There are of them altogether. The second third was donated to the Slovenian Section of the Yugoslav Relief Committee and the third to the Russian War Relief. The idea of this united social was introduced by our diligent countryman, John Langerholc who deserves much credit for it. The second acknowledgment goes to Bro. Frank Cuck who saw to it that every soldier-member of the five lodges received a gift valued at \$2.60. This was quite a job. All those who helped and cooperated in this way deserve a word of praise.

The following boys from our area are in the U. S. Armed Forces: Edward Logar who is in the service since October, and Ivan Kopriva, Frank Kriva, and Leon Krantz who are serving since June, 1942. We wish them the best of everything and hope they shall return home safely.

—John Nahtigal, Sec'y
Lodge 172, AFU
Johnstown, Pa.

Chicago AFU Bowling League

Standings, Nov. 29, 1942

	W	L
Gottlieb Florists	15	9
Encel Dairy	14	10
Aryston Cafe	14	10
Stran Morticians	12	12
Liberty Bell, 170 AFU	10	14
Liberty Tavern	7	17

High Three Games

Gottlieb Florists	2144
Stran Morticians	2070

High Single Game

Zefran Morticians	775
Gottlieb Florists	767

High Individual Three Games

Fajfar, Joseph	582
Zefran, Louis	536

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

High Single Game

Dolmovich, Louis	210
Fajfar, Joseph	209

News Censorship in Wartime

Some of the news is not published in newspapers nor broadcast by radio stations in these critical times. The reason is that editors and broadcasters are cooperating with the Government to deprive the enemy of certain information which would help him to kill Americans.

A Code of Wartime Practices for press and radio was drawn up by the Office of Censorship last January and has undergone revision from time to time in the light of experience. The preamble of the Code puts it this way:

"It is essential that certain basic facts be understood. The first of these facts is that the outcome of the war is a matter of vital personal concern to the future of every American citizen. The second is that the security of our armed forces and even of our homes and our liberties will be weakened in greater or less degree by every disclosure of information which will help the enemy."

The Code suggests that editors and broadcasters act as their own censors, applying the dictates of common sense. It is recommended that they ask themselves "Is this information the enemy?" and then act accordingly.

The Code lists certain classes of information which would be of obvious value in enemy hands. It does not deal with editorial opinion, or criticism of the Government, but is confined solely to the distribution of information.

The editors and broadcasters are asked to recognize that "business as usual" will not be in order during the war, but are assured at the same time that there will be no news or editorial blackout because official sources will be making completely privileged disclosures as often as they may be made safely.

"It is the hope and expectation of the Office of Censorship" says the Code, "that the columns of American publications will remain the freest in the world, and will tell the story of our national successes and shortcomings accurately and in much detail."

The specific requests in the Code and the reasons behind them are discussed below.

Troops

The voluntary censorship Code requests that there be no unauthorized disclosure of the size, location, movements, or weapons of our fighting forces.

Enemy spies like to report exactly what fighting men are where and what equipment they have.

At first thought it might seem harmless to say that Willie Jones was with the Nth Field Artillery in Australia. But by picking up such items here and there an enemy agent could piece together the whole story of General MacArthur's manpower, his equipment, and what special training his troops have had.

Anyone having this information could make a good guess how the troops would be used, and how strong a force would be needed to defeat them.

Ships

The voluntary censorship Code asks that the movements, identities, and cargoes of naval and merchant ships be not reported, and that details of construction and prospective launchings be withheld except as officially announced.

The enemy is especially anxious for information about conveying methods, new shipping routes, how shipments of strategic materials can be cut off, and technical details of our busy shipyards.

He will make good use of every scrap of information on any of these subjects.

Enemy Attacks

The voluntary censorship Code requests that only official statements be published regarding the sinking or damaging of ships from war causes; or regarding other enemy damage to military objectives such as docks, railroads, airfields, and war plants.

The less the enemy knows about the effectiveness of his guns, bombs, and torpedoes the less solid ground he will have for planning future attacks.

Enemy forces often are out of communication with their bases. Very often they will not know what points have been left vulnerable unless someone tells them.

Detailed stories about ship sinkings, told by survivors and others, can do immense harm. Information about cargoes and destinations will form an index to our supplies of strategic materials. Information about the precise effect of torpedo hits will tell the enemy how effective his weapons are.

Air Attacks

The voluntary censorship Code asks that radios be silent during an air raid except as used by our own armed forces; that newspapers publish only official statements during a raid; and that the greatest care be taken afterward to exclude unconfirmed reports and sensationalism.

It may be assumed that any air raid on continental United States would be designed for morale rather than military effect. If the enemy can spread panic, he will have accomplished his purpose.

Radio is asked to be silent not only because radio stations act as beacons to guide enemy planes, but because broadcasting would instantly convey valuable information to the enemy overhead.

Air raids are always accompanied by rumors of all sorts, and many of these rumors may be started by enemy agents to increase panic.

(To be continued)

"Melvin! Melvin!"

"What ma?"

"Are you spitting in the fish bowl?"

"No, ma, but I'm comin' pretty close."

LIBERTY LIMERICKS

A carpenter named Mr. Jedd
Hit the nail on the head
when he said
"The Bonds I am buying
Will help 'em keep flyin'
And bomb all the Axis guys
dead!"

Help your country reach its
War Bond quota and give
America the "tools" for Victory.
Invest 10% of your
income in War Bonds every
payday.

Annual Meeting of Lodge 84 AFU

I would like to remind the members of Lodge No. 84, AFU, of Trinidad, Colo., to attend the annual meeting to be held Sunday, Dec. 13th at 9 a. m. in the usual place. Many important things will have to be decided at this time. The present times are different and bring forth much which we did not have in the past years. Therefore, we must go along with these new conditions.

The board of officers for 1943 will also be elected as well as other lodge business discussed.

Members who are in arrears with their dues are asked to settle them before the end of the year. Some members were more prompt in paying their dues during the depression than they are today when financial conditions are better. If other members pay on time why can't the rest? I'll be seeing you at the meeting, Dec. 13th.

—Jacob Prunk, Sec'y
Lodge 84, AFU
Trinidad, Colo.

HOW YOU CAN HELP

Don't pass on rumors. Report them by mail or telephone to the League for Human Rights, Room 511, Ninth-Chester Building, Prospect 1521, to be checked and reported upon in the Cleveland Sunday Plain Dealer.

Notice to Members of Lodge 61 AFU

This year is drawing to a close; a few more weeks and it will be gone forever. A new year will begin. At our Lodge No. 61, AFU a new year should truly begin. The year 1942 for us was retrogressive and I don't know whether I should blame the year or the membership. At times there were not even enough members present to hold a meeting. Members should be aware of the fact that the board of officers alone cannot pass judgment on the sick petitions; this is against the by-laws. The regular meetings are held only once a month and last only a half hour so all members could find the time to attend. There is no reason why only the same small number attend the meetings all the time and no one else. Every member of the lodge has the same privileges and therefore the same obligations.

Our annual meeting will be held Saturday, Dec. 12th at 7 p. m. in the usual quarters. There are many of us who have not seen each other throughout the year, therefore it is imperative that all members meet at this next meeting to get better acquainted with one another and plan something beneficial for our lodge and our Union.

I hope this plea will not fall upon deaf ears. The annual election of officers will be held at this time and if the number of members attending is inadequate the election cannot be held. Those members to whom our lodge and Union means something will surely attend this meeting. Those who do not attend will be subject to the penalty according to our by-laws.

—John Pezdirc Sr., Sec'y
Lodge 61, AFU
Reading, Pa.

Social Worker: "And what is your name, my good man?"

Convict: "999."

Social Worker: "O, but that's not your real name."

Convict: "Naw, that's only me pen name."

Mistress (to new servant) — "Remember, Jane, we like to be served at the table with alacrity."

Jane — "Yessum, and when will you have it — after the soup?"

—THE YANKS ARE COMING!

Will America Be Bombed?

By Henry J. Taylor

There are high military authorities in America who are convinced Nazi bombers will attack our seaboard. They look for them first over Washington and New York.

Large sections of the public may not believe it will happen, but when you take a count among important air authorities, you often get the answer, "They'll come over. Any time. Make no mistake about that."

And I found a general feeling that when the Nazis do come, there may be loud cries of "Pearl Harbor." As one who has seen Nazi planes operate over Russian cities, over London, in the Mediterranean, Egypt and the Middle East, I know this could be very unfair to the Army, and to the top officers involved.

"There is no way to stop a scattered raid," specialists in air defense agree. They made no bones about this when I talked with them at interceptor fields from Florida to New England.

"It is impossible to have enough anti-aircraft batteries and interceptor planes to keep off every Nazi attack. All America's fighting production would have to be retained at home, where the Nazis would like to have us keep it, in order to do this. And, even, then, bombs would fall."

I had been with many of these same authorities during training periods in England and in action elsewhere. I have just been to their interceptor fields here. Seeing them back in the United States, assigned to our air defense, I asked them how we could expect to do what is not done any place in the world, namely, develop a shutout shutout against enemy attack. "We can't. And the Nazis, of course, know this."

It is any one's guess why the Nazis would come. They cannot attack in force and they cannot maintain sustained raids. But they could try to set up a hue and cry among us with their bombs, to pin down here more of our fighting materials than are really needed. That would be the chief military importance of such a mission, providing they could get our public excited. Their idea would be to keep us overburdened with air defense, at far more cost to us than to themselves.

Further, they could please the Japs in retaliation for our raids on Tokio. And as far as the German people are concerned, Herr Joseph Goebbels could not have a better dish to serve than headlines of "Washington Burning, White House on Fire, New York in Flames." This would be his description of the first wisp of smoke, no matter how small. As the bombing increased over Germany it would be worth a lot to Hitler to print it.

Reichsmarshal Hermann Goering knows how to get planes here. A squadron can hop from Germany to the barren stretches of Labrador and come down from there without any trouble. Or miscellaneous planes can be catapulted at sea. The Germans experimented with this in American waters, used the catapult ships Friesland and Schwabenland regularly off our shores before the war began. Their new sea raiding cruisers carry planes, and of course they can sneak out aircraft carriers.

The answer in Army circles is simple, "Of course they can do it. Why not?"

Our Air defense officers are good, their interceptors are good, their anti-aircraft is good. They are fully prepared, and entirely able to repulse any concerted attack, make it more ex-

AFU Bowling League of Chicago Seeks New Bowlers

There is much interest in the AFU Bowling League of Chicago, Ill. We started with 6 teams but Uncle Sam calls more and more of our boys to duty in the Armed Forces. Up until now we have filled such vacancies with reserves, however, there is now one vacancy.

Anyone interested in bowling should come next Sunday at 1:15 p. m. to the South-West Bowling Alleys, Blue Island Ave. and 18th St. Other members are invited to join our booster section and watch us bowl over those pins.

—John Gottlieb, Sec'y
Chicago AFU Bowling League

Letters Cheer Up Men In Service

Bombs, bullets, guns and tanks are helping the boys on the battlefield. Americans everywhere are purchasing War Savings Bonds and Stamps to keep them fighting. This is truly a patriotic gesture, but how many of these same people have ever contributed to the mail-bags that go to the men in our Armed Forces.

Soldiers, sailors and marines have a very busy schedule to follow each day, but each and everyone of them has some leisure time. He can spend it as he sees fit. Even though he may have many little chores to do, he may begin to pine for home, his family and friends. Perhaps he hasn't heard from them in weeks. Naturally he begins to wonder and to worry.

As he and his buddies wait for taps, they exchange news from home. Imagine how he feels if he is "one of those unfortunate lads that never gets a letter. Day after day the clerk calls out the names, and precious packets and letters, even post-cards, are snatched by the men to be read in barracks before taps. But, he, well he just never gets any mail at all.

It is our duty, here at home, to furnish good mail regularly and frequently, to every friend and relative in the service. Those fighting men need good mail, and plenty of it, to boost up their moral. Write him a letter today. You owe your country letters to him.

"Can you stand on your head?"

"No, it's too high."

pensive than it could possibly be worth for the Nazis that would give Herr Goebbels his headlines. But they can't stop any hysteria that cries "Pearl Harbor" if the Nazis hit the Capitol or the White House, or blast the Brooklyn Bridge.

—O.C.D., Fifth Region.

What You Buy With WAR BONDS

An Army motor trailer looks much like any other automobile trailer which may be seen on the highways or in the tourist's camps. The Army's trailers are used as traveling hospitals, dental clinics and testing laboratories.

These mobile surgical or dental units are hauled to their destination and the trucks released for other purposes. They cost from \$1,200 to \$3,000 and weigh from 1½ to 8½ tons. You can help pay for them . . . help keep our Army fit. Invest at least ten percent of your income in War Bonds every payday. You can join the Ten Percent Club through the Payroll Savings Plan, or buy Bonds regularly through the nearest bank or postoffice.

U. S. Treasury Department

Marta Ostenso

Klic divjih gosi

(Nadaljevanje)

"Jezni se mi zdite, Judita; kaj je z vami?" je vprašala Linda, ko sta sedeli na vozu.

"Nič, Ela me razburja s svojim tarnanjem. Sestra rada trpi in rada vidi, da tudi drugi trpijo. Samo zato, ker ni tako močna, kakor sem jaz, se ji godi komaj napol tako slabo ko meni."

"Ne bi rekla, da rada trpi, Judita. Po mojih mislih se je odrekla marsičemu, samo da je ostala tukaj, in ona se zaveda tega. Je li bil kdaj kdo tukaj, ki bi ga bila od srca rada imela, ki bi se bil želel z njo poročiti?"

"Mislim, da jo je stari 'Kozje-oki' prav rad videl. A že pred dobrim letom je odšel in ona ne govori nikoli o njem. Toda on je mešanec, ali vsaj bližnji potomec mešancev."

"Toda, če bi ga Ela ljubila, ji to ne bi bilo v spotiko, ka-li?"

"Ne, po mojih mislih ne. Vsekakor je bil predober zanj." Juditine oči so bile polne neznoznega zaničevanja. Udarila je z vajetni konja po hrbtu in ropotanje voza jima je kmalu otežkočilo razgovorjanje. Pri Sandbovih se nista zaustavili, kajti Judita je vedela, da bo Kaleb skrivaj opazoval z nizkega grička, ki je bila na njem zgrajena Garova hiša, ali se bo konj pravočasno pojavil iz tamkajšnjega ovinka.

Yellow Post je ležal v dolini, ki je imela obliko dlani. Po tej se je vzel opek potok kakor naravna meja. Judita je naglo pogledala proti trgovini švedskega trgovca Johannesona in privezala konja, a Linda je odšla v trgovino, da bi si nakupila nekaj malenkosti. Nekaj predzrnljivih mešancev je stopilo za njo v trgovino in škililo skrivoma vanjo.

V trgovini je stal, naslonjen na prodajalno mizo, Mark Jordan in kadil pipo. Z brzimi koraki ji je pohitel naproti in jo skoraj oženo pogledal.

"Zakaj nisi prišla?" je izpregovoril z niskim glasom in se nejevoljno ozrl po ljudeh, ki so meni nič tebi nič zijali vanjo.

"Prišla — kam — kdaj?" je vprašala Linda nedolžno.

"Stopiva malo ven, da se pomeniva," je dejal. Pobral je svoj škaflo z jestvinami in povedal Lindo skozi vrata, preden je imela priložnost, da bi si bila kaj kupila. Na pragu ju je prestregla Judita.

"Pridite za menoj, ko boste dobili svoje stvari, Judita," je zaklicala Linda za njo. Dekle je stopila v prodajalno, ne da bi bila izdala radovednost, kdo je tuje, ki je poleg Linde.

Mark je odložil svojo zalogo jestvin na dno kolesja, ki se je bil pripeljal z njim v Yellow Post, in se je odpravil v Lindo proti potoku. Sedla sta na travnati breg in opazovala drobne ribice, ki so švigale druga za drugo v srebrni, lahni struji, se obračale in jo rezale ročno proti toku, ne da bi česa iskale, kajti lovile so morda le senco na vodi plavajočega lista.

"Pogrešal sem vas. Sinoči je deževal in prepičan sem bil, da pridete," ji je pripovedoval Mark. "Bedel sem do polnoči."

"Oh, presmešno! Pa menda ne!"

"Prisegam!"

"Toda to bi bilo nekaj — izrednega."

Mark se je namrgodil. "A ti isto noč, ko ste prišli k meni, seveda ni bilo. Res je, lahko počenjate tukaj, kar hočete. Toda potrebujem vas, Linda, bolj nego se zavedate. Izravnaval in trebil sem Klovacevo zemljišče, drugače bi bil prišel večeraj v šolo. Ali vam je gospa Garova dovolila, da vas obiščem pri njih?"

"Nisem je še prosila. To mi

je strašno težko. Toda pridem k vam in vam skuham kosilo —" je dejala živahno. "Ali smem privedi Judito s seboj? To je dekle, ki je v prodajalni."

Mark jo je radovedno pogledal.

"O, samo zato, da bo veselje," je naglo dodala.

"Privedite jo vsekakor in kogarkoli še hočete."

Nato sta šla nazaj proti trgovini. Ker Judite ni bilo ven, je Linda sklepala, da se ne bi rada srečala z Markom, zato ni šla v prodajalno ponjo. Poslovala se je od Marka, ki je zlezal na voz in se odpeljal.

Bil je poštni dan in v mesto je prišla pošta z Johnom Tobacom. Ko se je vrnila Linda sama v trgovino, je naletela tam na Svena Sandba, ki se je pogovarjal z Judito. Sven je bil odložil svojo mestno obleko in se odrekel v precejšnji meri tudi svoji nadutosti. Težka pleča so se mu mogočno dvigala iznad tesnega opasja in noge nad mečami so se mu od jahanja lahko ukrivile. Prožna usta in nosnice, počasno sklapanje oči v kotih, brezskrbna kretanja roke, ki je držala svaljčico, in njegova neprikrita moštost ga je delala na prvi hip prikupljivega in miškavnega.

Judita je gledala neprijazno in nenaklonjeno ter si je z vso silo prizadevala, da se ne bi smejala njegovi vsiljivosti.

"Povej mi," ji je govoril, "ali me imaš rajši, če nisem gospo-ko obleden?"

"Malce že," je pritrdila. "Toda preveč zal se zdiš samemu sebi."

Sven se je nagajivo nasmehljaj. "Zatorej nisi hotela gledati moje obleke zadnjič, kaj? Pa sem bil prišel tako daleč iz mesta, da bi ti jo pokazal. Strašno si me razžalila, Judita!" Judita je resno pogledala v stran in Sven se je primaknil bliže k njej. "Ali si čisto pozabila na lanski piknik, Judita? Poklič si v spomin, kar si govorila! Jaz nisem pozabil." Govoril je tako tiho, da je že sam njegov glas izabil Juditi rdečico na lice.

Linda je šla k Juditi, ki jo je predstavila Svenu. Mešanci, ki so se bili nastavili po prodajalni, so se držali s komolci in zijali za njo. Sven se je povsem mirno razgovarjal z učiteljico, a Judita se je medtem pričakala z Johannesonom o vrednosti posušene polenovke.

"Kaj hočete?" je dejal Johanneson. "Dobra riba je in dvakrat toliko vredna. Toda očvam je dal bržkone samo deset centov za nakupovanje, ha ha!"

Judita je jezo nagnila glavo nazaj. "Držite jezik za zobmi, vi umazanec švedski! Če bi bila v mestu še kaka trgovina, ne bi razmetavali svojega dobrega denarja za vašo ničvredno šaro. Dajte mi za en dolar te-le ribe, toda hitro!" Udarila je z nogo ob tla in vsi v prodajalni so jo pritrjevalno pogledali. Doma so ji bili naročili, da naj kupi le za petdeset centov polenovke. Morala bo stvar pojasniti Amaliji, ki jo bo nedvomno razumela, čeprav je bržkone ne bo odobraval.

Johanneson se je bojazljivo okrenil in zamotal polenovko v papir. Pomislil je, da si ne more privoščiti izgube Garovih, ki kupujejo pri njem. Toda nesramno jezikanje tega debelušnega dekleta glede cen ga je vsakikrat razburilo. Nedvomno so jo doma navadili tega.

Judita, ki je bila še nekoliko razburjena, je odšla s Svenom in Lindo, ki sta si bila tudi nakupila svojih potrebščin, iz prodajalne. Gospodični sta sedli na svoj voz, a Sven se je odpeljal počasi sam za njima.

"Linda," je izpregovorila Ju-

dit, ko jima je Yellow Post že izginil izpred oči. "Sven me je prosil, da bi se peljala z njim. Ali bi se hoteli voziti sami domov. Jaz pa stopim z voza in ga počakam."

"Toda vaš oče —"

"Kaj me briga. Pekel imam že itak."

Linda se je uslužno, četudi malce nerada, odpeljala sama domov, a Judita se je vozila s Svenom.

"Judita," je pričel Sven in ji ovil roko okoli pleč, kako bi se rad oženil s teboj."

Judita je molčala. Spomnila se je Amalije. Ela ji ne bi nikoli odpustila...

"Ali me nič več ne ljubiš, Judita? Saj si me nekoč rada imela," je govoril Sven skoraj ponižno.

Judita je držala glavo pokonci in imela oči napol zaprte. Voz je zadržal preko mostička v zaseki, ki se je vila med gostimi borovci in cedrmi. Zda jci je Sven spustil vajete, da so mu padli narahlo na kolena, in si potegnil Judito v naročje.

"Solnca mi, kako si lepa, Judita!"

Judita se je zasmejala. Privila se je nanj. Prekipela je od moči. Zavedala se je dobro svoje moči. Zdelo se ji je, da se ji razliva v mogočnem toku iz hrbtenice in ji brizga iz prsi in prstov ter iz rahločutne kože celega telesa. Zgrabilo jo je čudno hrepenenje. Ni se mogla iztrgati obsedenosti... Ta jo je prevzela takoj prvi dan, ko je zagledala Svena po njegovi vrnitvi.

"Radovedna sem, če bi te mogla vreči?" je rekla nepričakovano.

Sven se je glasno zasmejal. "Stavim, da bi te," je dodala. "Daj, da poskusim."

"No dobro, prihodnjič," je pritrdil in se smejal.

"Ne, takoj zdaj," je silila Judita. Oči so ji blodile po mišičevju, ki se mu je stresalo pod rokavom. Bilo je toplo in noben od njiju ni imel na sebi jopiča.

Sven jo je pogledal in sprevidel, da misli resno. Skočila sta z voza in privezala konja k drevesu ob cesti. Nato sta zlezla skozi ograjo na jasico med cedrami, kjer so se kopala tla v toplem solnčnem žaru.

"Poljubi me, najprej," je prosil Sven.

"Ne, pozneje," je odvrnila Judita odločno.

Pričela sta se metati. Judita je bila malone tako visoka ko Sven. Imela je dolge, mišičaste ude, a telo ji je bilo gibčno in prožno kakor telo divje mačke. Sven, ki je bil s smehom pričel borbo, je ni mogel obdržati. Izvila se mu je iz rok in se oklenila njegovega telesa, tako da sta oba padla na tla. Ko sta se pričela hitreje in krepkeje premetavati, je Sven minil smeh in postal je resen kakor Judita. Ni mu prišlo na um, da bo moral napeti vse svoje sile v obrambo, dokler ni videl, da je dekletov obraz odločen in trd ter ji oči plamenijo. Zda jci je spoznal, da ga poskuša dekle zgrabititi okoli tilnika, kakor jo je bil pravkar sam naučil. Zgrabil jo je za obe roki in ji podvil desnico za hrbet. Judita se je z vso silo zalivala nanj, tako da se mu je malone prekopicnila čez pleča, in si s strahovitim sunkom oprostila roko. Sven se je naglo zasukal, jo zgrabil z eno roko okoli pasu in ji pritisnil drugo na grlo, tako da dvakrat upognjena skoraj ni mogla dihati. Pogledal jo je in videl, da ima oči zatisnjene, lica rdeča ko škrlat in da je vsa potna.

"Ali ti je dovolj?" je vprašal in popustil malce od objema.

Judita je izkoristila tisti trenutek, zasukala glavo in se mu izvila iz rok kakor jegulja. Oči so ji žarele, dihala je kratko in sunkovito. Zda jci je iztegnila roko in ga udarila z vso močjo po obrazu. Ko si je Sven, napol omamljen od težke zasušnice, poskušal pojasniti to naglo izpremembo, je navalila Judita nanj,

da je padel pod njo na tla. Zda jci je v Svenu vzkipele. Nista si bila več neenaka borca različnega spola. Postala sta dve pravi naravni sili, ki sta se borili za premoč.

Sven je trl dekletove ude med svojimi, ji mečkal vrat in ji neusmiljeno vklepal roke na hrbtu toliko časa, da se ji je izpod odvihane obleke na plečih pokazala bela, napeta koža. Med težkim sopenjem se ji je privijalo telo k njegovemu, ko sta ležala v besnem objemu zleknjena na tleh. Judita mu je zasidila nohte v meso na prsih, mu tiščala kolena v ledja in se mu zagrizla v nežno kožo nad žilami ob zapetju. Borila se je blazno brez samopremagovanja, pripravljena prizadejati mu kakršnokoli bolečino, ker bi jo bil drugače mahoma premagal. Obema so se od potu svetila lica, grlo in prsi. Svenova razgrtega sapa je puhtela Juditi v lica. Zda jci ji je roka, ki se je kakor jeklo oklepala njegovega vratu, omahnila in se povsila. Veke so ji drhte, solza ji je kanila iz očesa in se zlila s potnimi kapljicami na senčih. Sven je oprostil roko, katero ji je bil zvil, da jo je malone zlomil. Drgetaje je zamrmral:

"Judita; pogledaj me, Judita."

Judita je počasi dvignila veke.

"Poljubi me — zdaj," je zašepetala zasopla.

SESTO POGLAVJE.

I.

Gosta živa meja od pritličnega smrečja je zapirala vrt, ki je ležal ob glavni cesti. Amalija je kleče škropila paradižnike, ki so rasli tamkaj. Prejšnja noč je bila hladna in žena je po svoji stari navadi imela paradižnike najdlje v mislih, ko je šla spat in se jih je najprej spomnila, ko se je prebudila, četudi ji je težilo srce nešteto drugih težav.

Ko je zaslišala v bližini konjsko kopito, je vstala in stopila v senco smrekovega plotu, da bi videla, kdo se pripelje. Če je videla bodisi le obraz mimo hitečega tučja, je bil to zanj nekak prelom dnevne enoličnosti. Zda jci ji je prišel v koraku stopajoč konj pred oči. Jezdec je sedel malomarno na sedlu in je gledal naravnost proti šolskemu sloopju. Mahoma jo je zavil s ceste in jo ubral preko šolskega zemljišča. Tam se je konj ustavil in jezdec je razjahal.

Amalijo je od silnega utripanja bolelo srce. Ograja, ki se je nanjo naslonila, se je nalahno vdajala, toda ne meneč se za to, je strmela jezdecu v obraz, kakor da bi se ji bile oči zapile vanj. Mož je odjahal. Zaglavje in pleča je bilo vse, kar je mogla videti na njem. Amalija se je okrenila in pokleknila pred rjuho, s katero sobili ponoči pokriti paradižniki. Jezdec je bil živa podoba svojega očeta... toda ne tako preprosta. Premišljala je, ali bo treba prihodnjo noč zopet pokriti paradižnike. Svetovljan... kakor luč mu je odsevala izobrazba s čela. Kako samozavestno se je vedel v gosposki obleki, kakor vojak je sedel na sedlu... a očeta mu je bil prebodel bik... po vsem tem...

Amalija je klečala slej ko prej na tleh pred paradižniki. Čutila se je mrzlično, izčrpano in utrujeno kakor pred leti, ko je vso noč bedela ob postelji svojega otroka. Pri srcu ji je bilo težko, kakor da bi jo bili prestrašeno privlekli na pozornico, da bi igrala glavno vlogo žaloigro, ob kateri se bodo gledalci smejali. Neverjetno žalostna igra vsega njenega življenja se ji je bliskoma pojavila pred očmi. Zdrnila se je spričo tega prizora, kakor bi se bila zgrozila spričo obesnice ali krute in nenavadne slike kakega zločinca, ki se je nič ne tiče. Drgetala je po vsem telesu kakor ob pravi mrzlici. Saj je bila tako neprimerna za vlogo, ki jo je bilo izbralo življenje zanj — nič primernejša

ni bila nego Linda. Bila je tako nesposobna za to breme, ki mu ni bilo niti trenutnega olajšanja. Srce ji je vpilo po večni odreditvi od še krutejših posledic mučenja, katero je imel pripravljeno zanj Kaleb, če bi izvršil svojo grožnjo, ki ji je bila obdušo kakor oglušljivo, v rednih presledkih ponavljajoče se zvočenje.

Polagoma se ji je pričel duh vedriti. Videla je Marka Jordana, svetovljana, nedvomno so njegovi prijatelji dostojni ljudje in se vedejo dostojno do njega. A kdo je sama? Navadna kmetica, ki hoče razumeti njegovo življenje in vedeti, kaj ono zahteva od njega? Obliče mu je bilo ponosno, občutljivo. Nikoli ne sme zvedeti te skrivnosti. Rajši se da uničiti Kaleb, nego dovoliti, da bi njen sin kaj zvedel; Kalebovi otroci lahko shirajo in propadejo kakor bilje po slani in vse lahko doleti poguba. A Mark Jordan je dostojen sin svojega očeta, sin edinega možkega, ki ga je kdaj ljubil. Ela, Martin, Judita in Karli so le Kalebovi otroci. Te lahko žrtvuje. Ukloni jih in priklene na grudo kakor poljedelsko orodje, vprav kakor želi Kaleb. Posihmal ne bo nikoli več posredovala njim v prid pri njihovem očetu. Četudi bo gledala, kako vnejo in brezplodno hirajo ter se starajo, preden jim je čas za to, ji bo srce ostalo zakrknjeno in ne bo čutilo usmiljenja do njihove propadajoče mladosti. Ko je Amalija klečala na vrtu, ji je obraz prebledel in odrevenel. Vidno se je izpremenila.

Nesla je pogrnjalo v hišo, misleč, da drevi ne bo treba pokrivati paradižnikov. Ozračje se ji je zdelo prosojno in prijetno kakor pred dežjem. Oči so ji begale v daljavo proti domačim travnikom in rženim njivam onstran ovčjih pašnikov. Letos bo po vsem videzu bogata letina. Prejšnji čas jo je pogled na bujno rast vedno nekam sladko presunil, vzdramil v njej struno življenjskega in materinskega čuta, ki je sicer nedotaknjena molčala v njenem pustem življenju. Danes ji je pogled na rast legel na dušo ko mora. Rast — z živo kaljo smrti v sebi! Zavedala se je, da se je v tem hipu življenja zanj končalo, da je vsa svoja prejšnja leta preživela v zabubanosti, osnutku. Vmes ni bilo nikakega razvoja, imela je zgolj začetek in konec.

Stopila je v kuhinjo in je pričela s črno, zamazano krpo pridno drgniti ognjišče.

Amalija se je že zdavnaj vrnila na pot samouničevanja in slepega pokoravanja in Linda je opazovala, kako postaja ozračje na Garovi farmi zopet vsakdanje. Na pristavi so pričeli zopet mirno dihati.

(Dalje prihodnjič)

POD NEMŠKO IN LAŠKO OKUPACIJO

Jugoslovanski informacijski center objavlja sledeče izvorno poročilo iz meseca junija:

Lahi so priveli ogromne množine vojaštva v "Provincia di Lubiana," tako da je videti, da nameravajo z ognjem in mečem "pomiriti" provinco. Na Dolenskem so že boji med hostarji in Lahi, ki uporabljajo topove, letala, metalce ognja itd. Največ trpi domače kmečko prebivalstvo. Neprestano gore kmetije in vasi. Lubegjna pri Vrhniku je požgana do tal. Soderazico so z letalskimi in zažigalnimi bombami izravnavali z zemljo itd. Nemci so požgali žirre; trde, da je vse prebivalstvo uničeno, ker so baje porabljali tudi plinske bombe!

V zadnjih dneh junija in v prvih dneh julija so Lahi odvedli v koncentracijske taborišča v Italijo okrog 8.000 možkih od 14-50 let. Pobrali so skoro vse dijake, privatne uradnike in brezposelne. Popolnoma so izpraznili v predmestju Ljubljane Moste in Bežigrad, domalega

tudi Vič in Trnovo. Nepopolni prizori so se odigrali v mestu, ko so odvajali može in sinove, ko zločince. Žene so vse oblečene v črno. V mestu vlada žalost, velika beda bo neizbežna.

Italijani pravijo, da v dveh mesecih ne bo nobenega možkega več v Ljubljani — vse mislijo odvesti v Italijo. Pravijo, da je povod za te ukrepe dal laški strah, da je vsa Ljubljana Mihajlovičev kader. Tendence pa je, uničiti čimprej in čimveč Slovencev.

Ljudje ne delajo nič in ne morejo na polje, ker tam nje streljajo. Ni mogoče prenesti, koliko ljudi je bilo že postreljenih. Lahi zažigajo tudi gozdove z zažigalnimi bombami.

Vsako soboto streljajo Nemci talce v Celju in v Mariboru. Ljudje pogumno umirajo s klici: Zivela Slovenija, živila Jugoslavija. Tudi Lahi priznavajo, da naši ljudje pogumno umirajo.

Te dni so Nemci obesili v Ljubljani 8 ljudi. Lahi so v teku policijskih progovov v Ljubljani pobrali pri čevljarjih vse usnje in vse čevlje, tudi tiste, ki so jih imeli v popravilu. Sedaj so na vrsti lekarne.

Lahi so začeli pobirati v mestu tudi dekleta od 18-22 let. Predvsem dijakinje. Kaj bo z njimi, se še ne ve. Dosedaj jih drže v kasarnah. Na Gorenjskem in Štajerskem morajo vsi Slovenci, ki niso vstopili v Heimabund, nositi na rokavu trakove z napisom: "Slowene!"

Sledeče zapoznele vesti so povzete iz prepovedanega lista "Zarje Svobode" št. 6, ki kljub pretnjam okupatorjev skriva izhaja v Ljubljani:

Okupatorji streljajo talce brez prestanka. Nekaj časa so še objavljali število ustreljenih, brez navedbe imen, sedaj pa tudi usmrteve več ne javljajo. Slovenci padajo vse vprek. Brez ozira na vero in politično mišljenje. Okupator ne dela med nami nobene razlike. Okupator pozna samo Slovence, ki jih hoče iztrebiti. V ta namen zlorablja vsak najmanjši povod. Na pokopališču kopljejo grobove kar naprej.

V zadnjem tednu so v Ljubljani ustrelili vsak dan od 8 do 10 talcev. Njih imena je težko dognati. Med drugimi so bili ustreljeni inž. Fedran, inž. Sigel, uradnik OUZD, Pihler, svetnik železniške direkcije, in kaplan Škverča iz Kočevja.

V Mariboru so v enem tednu od 24. do 31. maja ustrelili 120 talcev iz Spodnje Štajerske. Med ustreljenimi so bili Konrad Grlic, znani sokolski olimpijski telovadec in načelnik Sokola v Celju, Bratomil Rebek, sin znane voditelja obrtnikov v Celju, Koren Lojze, živinozdravnik iz Mozirja, in Golob, sin mizarskega podjetnika v Gaberju pri Celju.

Tako padajo najboljši med nami drug za drugim...

DOPISI

(Nadaljevanje s 3. str.)

Od našega društva so do sedaj pri vojakih sledeči fantje: Edward Logar, od oktobra 1941; Ivan Kopriva, Frank Kopriva in Leon Kraintz od junija letos. Želimo jim vse najboljše in srečen povratek. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 172 ABZ:

John Nahtigal, tajnik.

Reading, Pa. — Tekoče leto se bliža koncu; še par tednov in bo izginilo za vedno. Pričelo se bo novo leto. Tudi pri našem društvu št. 61 ABZ, bi se mo-

rlo pričeti novo leto. Leto 1942 je bilo za nas kar nazadnjaško, zakar ne vem, da-li naj bi se jezil nad letom ali nad našim članstvom. Včasih se se toliko članov ni udeležilo seje, da bi bila sklepna. Člani bi morali vedeti, da sam društveni odbor ne more odobriti bolniške nakaznice, ker je to proti pravilom. Društvena seja se vsi le enkrat v mesecu, in te seje, ki traja le približno pol ure, bi se vsak član lahko udeležil. Tovali isti maloštevilni člani prihajati na seje. Vsi člani članice imajo pri društvu enake pravice in zato tudi enake dolžnosti. Zadnja seja v tem letu se bo vršila v soboto zvečer ob 7. uri v navadnih prostorih, in sicer, 12. decembra. Mnogo nas je, ki se nismo videli že vse leto, zato je važno; da se na tej zadnji seji v letu zberemo vsi člani in članice, da se malo bolj izpoznamo med seboj in da kaj koristnega ukrenemo za društvo in Zvezo. Upam, da ta moj poziv ne bo naletel na gluha ušesa in da se člani letne seje udeležijo. Na omenjeni seji se bo vršila volitev društvenega odbora in, če ne pride dovolj članov na sejo, tudi odbora ni mogoče izvoliti. Komur je pri srcu društvo in Zveza, se bo gotovo udeležil. Kdor se ne udeležil, zadene kazeno po pravilih. — Za društvo št. 61 ABZ:

John Pezdirc, Sr. tajnik.

LISTNICA UREDNISTVA

V Novi Dobi z dne 18. novembra je bilo med "Slovenski mi vestmi" poročano, da so družino Antona in Albine Šlus v Evelethu, Minn., poselile v rojenice in jo obdarile s hčerko. Te dni pa je uredništvo pisarstvo obvestilo Mr. Anthony Repar; tako je ime gori omenjen družine označeno napačno; pravilno da bi se moralo glasil: Mr. & Mrs. Anthony Repar. Poročilo, kakršno je bilo priloženo v Novi Dobi z dne 18. novembra, nam je poslal John Repar; tako je vsaj dopisnik podpisal. Uredniku Nove Dobe niso znane družinske in druge razmere v oddaljenih naselbinah in se mora za resničnost podatkov pač zanesti na poročila dopisnikov in poročevalcev. Ako je poročilo napačno, krivda poročevalca. Zadevo na zdaj prizadeti sami med seboj rešijo. Za Novo Dobo je zadeva končana.

ALI ŽE IMATE slovensko-ameriški Državlanski priročnik?

Če prosite za ameriško državljanstvo, ali če ga tudi že imate, vam je ta knjižica zelo koristna. Nujno potrebna za poznanje in razumevanje Amerike ter njenih zakonov in demokratičnih ustanov, ki so za vas in podlaga vsem ostalim potrebam.

Slovenskim kandidatom za ameriško državljanstvo bo ta knjižica zelo koristna priprava za izpit, ker so vsa vprašanja in odgovori v slovenskem in angleškem jeziku.

Dalje so v slovensčini pojasnjeni točke Ustave, Seznama državljanov, pravic, Proglas neodvisnosti, kakor tudi obseg, prebivalstvo itd. posameznih držav.

Knjižica obsega nad 60 strani in stane samo 50c s poštnino. Še danes pošljite nam:

LEO ZAKRAJSEK
302 E. 72nd St. New York, N. Y.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5.000,00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnostne in družinske vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HENR.

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v **ENAKOPRAVNOSTI**
Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.